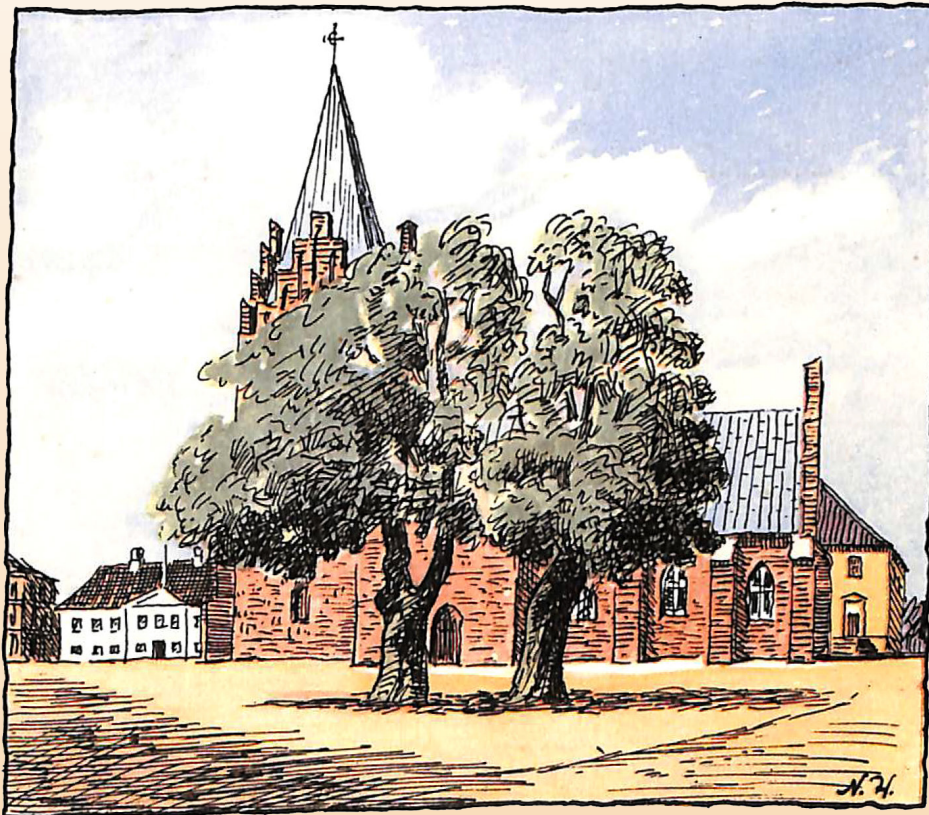

2. Verdenskrig i Grenaa

Een undervisningspakke
om Anden Verdenskrig i Grenaa

Udarbejdet af Grenaa Egnarkiv

2. Verdenskrig i Grenaa

I de hvide Armbinds Tegn.

Armbind.

De hvide Armbind, der er paabudt for alle, der færdes paa Gader og Veje under Mørklægningen, er hurtigt blevet taget i Brug. De første Dage havde de fleste Mennesker bundet et hvidt Lommestørklæde om Armen, men allerede nu er der mere System i Tingene. Mange har faaet et hvidt Bind syet fast til Frakken, andre har faaet aftagelige Bind enten af Karton, Lærred eller Celluloid. Men de hvide Mærker er hurtigt blevet populære, og de gør deres Gavn. De foregaaende Aftener, da der har været Maane og Stjerner paa Himlen, kunde Folk maaske til Nød klare sig uden. Men i Aftes, da Himlen var overskyet, og det var bælggravende mørkt, lyste de hvide Bind alligevel saa meget op i Gadelivet, at Folk, der færdedes ude, kunde se hinanden og undgaa Kollisioner.

Besættelsen

Gudrun Secher:

Erindringer fra krigens tid i Sechers købmandsgård

Vi var alle fire kommet hjemmefra, da krigen begyndte, men vi kom da hjem og fulgte med i, hvad der skete på stedet. Ikke længe efter d. 9. april beslaglagde tyskerne hestestaldene, der ellers godt kunne bruges igen, nu der ingen benzin var til privatkørsel. Hele krigens tid var der nu tyske heste og vogne i gården med oppassere og vagter. Tilsyneladende blev de ikke brugt til noget som helst, men de var der, og hestene blev på skift spændt for og kørte en tur på landet for at holde dem i form. Ingen af os har nogensinde bemærket, at de havde et fornuftigt læs med. Hvad i alverden meningen var med at opretholde det i fem lange år, er aldrig gået op for nogen. Det var det rene spild. Oppasserne var ikke Hitlers flotteste soldater, men små triste folk, der ikke havde noget rigtigt at bestille. De sad mest og slikkede solskin på en kornsæk op ad stalddøren, for de skulle jo være der. Det kunne jo ikke undgås, at familien og personalet smilede og nikkede til dem. Mor kunne endda finde på at stikke dem en bakke med kaffe og brød, for "de arme stakler er nok ligeså kede af Hitlers krig som vi". Men mere blev det absolut ikke til. De sov der også om natten, og de var der temmelig længe ad gangen. Nogen udskiftning var der dog. Navnlig sidst på krigen, da det tyndede ud i Hitlers soldaterrækker. Engang var på samme hold en 17-årig dreng og hans bedstefar. Det var drøjt for mor at se. I 1944 den 17. maj om morgenen fandt man den ene nattevagt. Han havde hængt sig. Det var mors fødselsdag, og da hun kom over i kælderen under pakhuset for at hente lagkagen, der var bagt dagen før og sat i kælderen for at holde sig frisk, var det halve af den spist. Ak dog, soldaten havde vel ikke engang kunnet nyde den, og resten af den blev i hvert fald ikke spist.

Så snart tyskerne begyndte at komme i butikken for at handle, gav far besked om, at han nok selv skulle ekspedere dem. Han havde nemlig tilbragt et år i Hamburg som ung. Han bar sig meget snedigt ad, for når de bad om ”butter”, rakte han dem sæbe, og ville de have tobak, fik de barberblade osv. Snart gik rygtet mellem tyskerne i byen, at den købmand var da komplet skør, så de holdt op med at komme og gik andre steder hen.

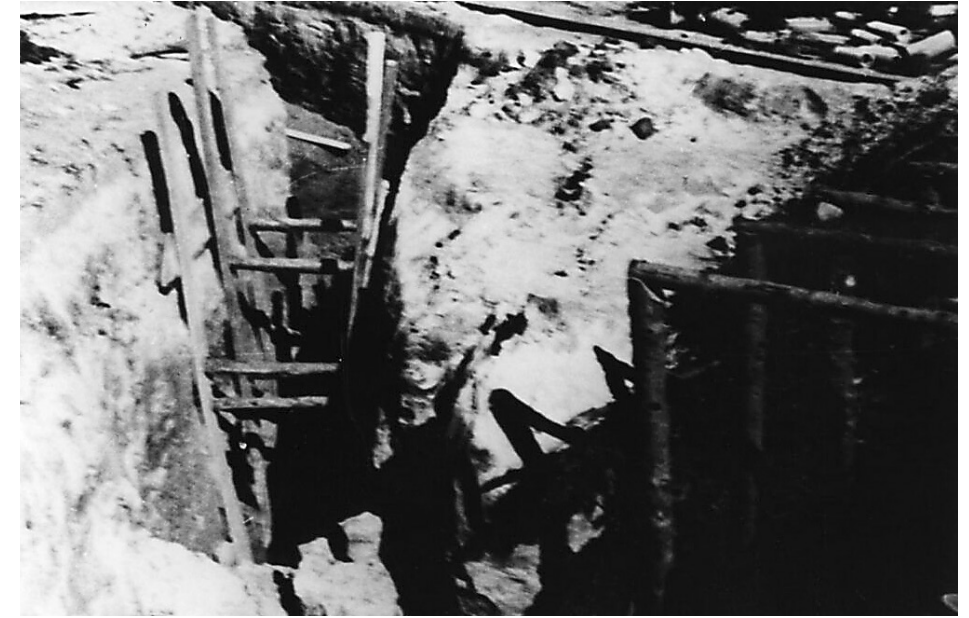
En dag nogle år ind i krigen kom nogle fine tyske officerer ind på fars kontor og meddelte, at de ville beslaglægge det store pakhús omgående, for det skulle bruges til at opbevare alt løsøre fra GrenaaHundested-færgerne, som skulle bruges til troppetransporter. Far optrådte meget koldblodigt og sagde, at selvfølgelig skulle de få det, som de ønskede det, men der lå jo en del varer, og kunne han ikke få en dag til at omplacere tingene. Det ville lette det hele for begge parter. Det gik de villigt ind på, heldigvis. En anden ting var, at der kun var én dør til pakhuset, og den blev låst om natten, for far fik lov til at beholde kælderrummene, som tyskerne ikke havde brug for. Derfor skulle han gerne have nøglen hængende på nøglebrættet ved kontorpulten. Det gik de med til, før når de skulle inspicere, ville det altid være i forretningstiden, og så kunne de jo bare komme ind og hente nøglen. Far fik travlt, da de var gået, med at underrette en gruppe modstandsfolk, der havde deres våben oppe på toploftet ved siden af dueslaget. Samme gruppe havde fyldt benzintanken, der stod midt i gården, med lækker benzin til senere brug. Officielt var tanken tom. Det var nu en lidt farlig tid at leve i. Hvem vidste hvad, og kunne folk holde mund? Far advarede altid sine sønner mod at være med i modstandsgrupper, for I er så unge. De troede til gengæld, at han var en værre bange vatnisse. Først da det hele var overstået, kunne man fortælle sine historier og

personlige oplevelser, og vi ved nu, at far var temmelig bange for at blive meldt for sin hjælpsomhed og bombet ud, som det skete mange steder. Heldigvis blev han da sparet for det.

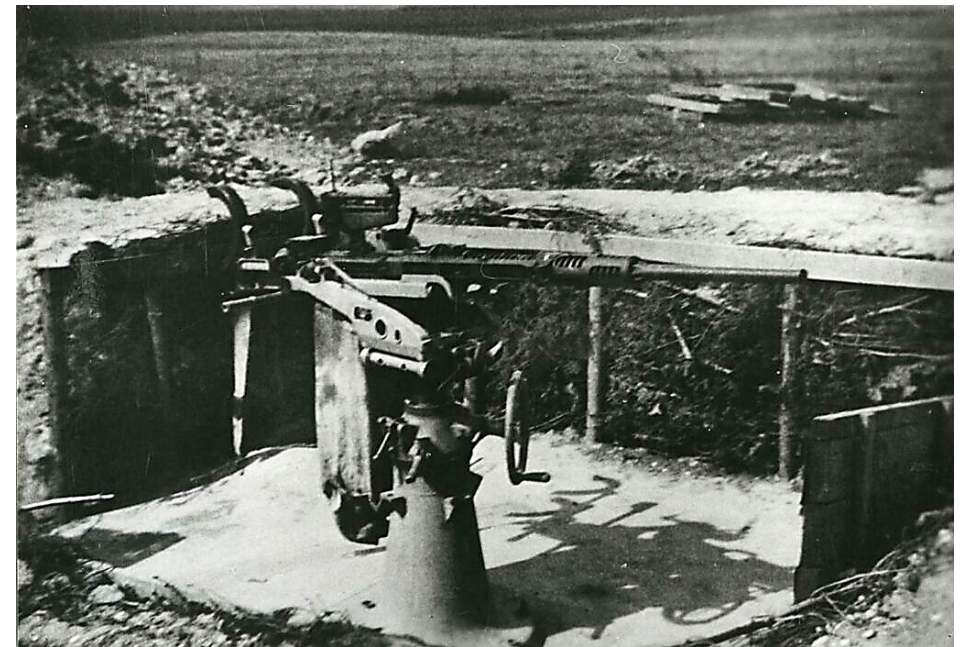
B3307
Tyske tanks
på tog ved Grenaa.

B14371
Sprængningshuller
ved Grenaa havn.

Minesprænget kutter
i Grenaa havn.

B3306 Kanonstilling ved Havknuden

Tyske Tropper har i Dag besat Danmark

Den tyske Værnemagt vil sørge for Danmarks Sikkerhed og Neutralitet, men agte Landets Frihed og sikre dets fortsatte Selvstændighed.

Gennem Ritzaus Bureau er i Dag officielt udsendt følgende Proklamationer:

Henvendelse til det danske Folk.

Tyske Tropper har i Nat over- skredet den danske Grænse og har gjort Landgang forskellige Steder. Den danske Regering har under Protest besluttet at ordne Landets Forhold under Hensyn til den Besættelse, der har fundet Sted og i Henhold hertil kundgøres følgende: De tyske Tropper, der nu befin- der sig her i Landet, træder i For- bindelse med den danske Værne- magt, og det er Befolkningens Pligt at afholde sig fra enhver Modstand

Regering vil forsøge at sikre det danske Folk og vort Land imod de af Krigsforhold følgende Ulykker, og opfordrer derfor Befolkningen til en rolig og behersket Holdning overfor de Forhold, som nu er op- staaet. Ro og Orden maa præge Landet og loyal Optræden maa ud- vises overfor alle, som har en Myndighed at udøve.

København, den 9. April 1940.

Christian R.

Th. Stauning.

Tyskland besluttet at foregribe det engelske Angreb og med sine Magtmidler selv overtage Beskyt- telsen af Danmarks og Norges Kongeriges Neutralitet og værne den, saalænge Krigen varer. Det er ikke den tyske Regerings Hen- sigt at skaffe sig et Støttepunkt i Kampen mod England; den har udelukkende det Maal at forhindre, at Skandinavien bliver Slag- mark for de engelske Krigsudvi- delser. Af denne Grund har stær- ke tyske Militærkræfter siden i Dag Morges taget Besiddelse af de vigtigste militære Objekter i Danmark og Norge. Over disse Forholdsregler træffes der for Tiden Overenskomster mellem den tyske Rigsregering og den kongelige danske Regering. Disse Overenskomster skal sikre, at Kongeriget bestaar videre, at Hæ- ren og Flaaden opretholdes, at det danske Folks Frihed agtes, og at dette Lands fremtidige Uaf-

hængighed fuldtud sikres. Indtil disse Forhandlinger er afsluttet, maa det ventes, at Hæren og Flaaden har Forstaaelse for dette, ligeledes at Folket og alle kommunale Steder er fornuftige og har god Vilje, slig at de und- lader enhver passiv eller aktiv Modstand. Den vilde være uden Nytte og blive brudt med alle Magtmidler. Alle militære og kommunale Steder anmodes der- for straks at optage Forbindelsen med de tyske Kommandanter. Folket opfordres til at fortsætte det daglige Arbejde og til at sørge for Ro og Orden. For Landets Sikkerhed mod engelske Over- greb sørger nu den tyske Hær og Flaade.

Den tyske Kommandant
Kaupisch.

Plant omkring Hjemmet! Det er som at sætte Ramme om Billedet

Mislykket engelsk Sabotageforsøg mod Donausejladsen

der sig her i Landet, træder i For- bindelse med den danske Værne- magt, og det er Befolkningens Pligt at afholde sig fra enhver Modstand overfor disse Tropper. Den danske

Myndighed at udøve.

København, den 9. April 1940.

Christian R.

Th. Stauning.

Proklamation fra Kong Christian.

Under disse for vort Fædreland saa alvorlige Forhold opfordrer jeg alle i By og paa Land til at vise en fuldtud korrekt og værdig Op- træden, da enhver uoverlagt Hånd-

ling eller Ytring kan have de al- vorligste Følger. Gud bevare Dem alle. Gud bevare Danmark.

Christian R.

Amalienborg, den 9. April 1940.

Opraab til Danmarks Soldater og Danmarks Folk:

En Erklæring fra den tyske Kommandant.

Uden Grund og imod den ty- ske Regerings og det tyske Folks oprigtige Ønske om at leve i Fred og Venskab med det engel- ske og franske Folk har Eng- lands og Frankrigs Magthavere i Fjor i September erklæret Tysk- land Krigen. Deres Hensigt var og bliver efter Mulighed at træffe Afgørelser paa Krigsskuepladser, som ligger mere afsides og der- for er mindre farlige for Frank- rig og England, i det Haab, at det ikke vilde være muligt for Tyskland at kunne optræde stærkt nok imod dem. Af denne Grund har England bl. a. stadig krænklet Danmarks og Norges Neutralitet og deres territoriale Farvande. De forsøgte stadig at gøre Skandinavien til Krigsskue- plads. Da en yderligere Anled- ning ikke synes at være givet efter den russisk-finske Freds- slutning, har man nu officielt er- klæret og truel ikke mere at taale den tyske Hændelsflaades Sejlsads indenfor danske Terri- torjalfarvande ved Nordsøen og i de norske Farvande. Man er- klærede selv at ville overtage Politioppgiften dér. Man har til-

slut truffet alle Forberedelser for overraskende at tage Besiddelse af alle nødvendige Støttepunkter ved Norges Kyst. Aarhundredets største Krigsdriver, den allerede i den første Verdenskrig til Ulyk- ke for hele Menneskeheden ar- bejdende Churchhill, udtalte det aabent, at han ikke var villig til at lade sig holde tilbage af „le- gale Afgørelser eller neutrale Ret- tigheder, som staar paa Papir- lapper“. Han har forberedt Slag- get mod den danske og den nor- ske Kyst. For nogle Dage siden er han blevet udnævnt til ansvar- lig Chef for hele den britiske Krigsførelse. Den tyske Regering har til nu overvaaget denne Mands Forholdsregler, men den kan ikke taale, at en ny Krigs- skueplads nu bliver skaffet efter de engelsk-franske Krigsdriveres Ønsker. Den danske og den nor- ske Regering har i Maaneder haft Besked om disse Forsøg. Ligeledes er deres Holdning in- gen Hemmelighed for den tyske Regering. De er hverken villige eller i Stand til at kunne yde en virksom Modstand mod det engelske Indbød. Derfor har

Mislykket engelsk Sabotageforsøg mod Donausejladsen.

Et Kup, som strandede paa det rumænske Politis Aarvaagenhed.

Det tyske Efterretningsbureau er- farer, at Udenrigsministeriet er i Besiddelse af nøjagtige Beviser for et storslaaet, uhyrligt Sabotageforsøg fra den engelske „Secret Service“s Side, som denne forsøgte at gen- nemføre paa Donau med engelsk militær Medvirkning.

Den 5. April blev det bekendt, at Slæbedampene „Britannia“, „Elisa- beth“, „Danubia Shelli“, „King George“, „Scotland“ og „Lord By- ron“ samt et af England chartret græsk Skib „Dyonisia“ med fire Slæbebaade og „Albion“ med fem Slæbebaade var paa Vej op ad Do- nau. Skibene var ledsaget af hur- tige engelske Baade.

Gennem Indiskretioner fra engel- ske Medlemmer af Besætningen er følgende Enkeltheder blevet kendt om disse Skibes Ladning: Om Bord paa de engelske Skibe befandt sig store Mængder Revolvere, Signal- pistoler, Haandgranater, Maskinge- værer, Skibskanoner, Vandbomber, Miner og desuden 100 som Matros- ser forklædte og med særlige Pas forsynede engelske Specialsoldater, 5 engelske Officerer og teknisk Per- sonale fra engelske Dynamitafde- linger samt Ingeniørsoldater.

Lederen var fra »Secret Service«.

Ladningen var deklareret som Transitgods, og Lederen af dette engelske Foretagende var Chefen for „Secret Service“ i Rumænien, der udgav sig for at være en engelsk „Vicekonsul“.

Meningen med Foretagendet, der var organiseret efter fuldstændig militære Synspunkter, var paa en- kelte Steder at gøre Donau ubrugel- igt som Trafikforbindelse til Tysk- land for paa denne Maade at for-

styrre Handelen mellem de sydøst- lige Stater og Tyskland.

Med Misbrug af diplomatiske Ret- tigheder og Forfalskning af de gæl- dende Regler for den internationale Handelstrafik samt Brud paa de sydøstlige Staters Neutralitet for- søgte England skamløst at vold- tage neutrale Stater paa en Maa- de, der er en Haan mod Folkeret- ten og Nationernes indbyrdes For- bindelser. England har begaaet den mest flagrant Krænkelser af Neu- traliteten, idet det paa neutral Jord har forberedt en militær Aktion mod Tyskland.

Standset af Rumænerne.

Paa Grund af Enkeltheder, som de rumænske Myndigheder var ble- vet bekendt med, saa disse sig for- anlediget til at holde de mistænke- lige Skibe tilbage i Donau-Havnen Ghurghu og at undersøge dem der. Paa et Skib fandt man alene over 400 plomberede og som Transit- gods deklarerede Kasser med store Mængder højeksplosive Spræng- stoffer. Skibene var helt blevet om- dannet til Krigsskibe, idet de var blevet udrustet med Maskingevæ- rer og hurtigskydende Kanoner. Det frengaar af opdagede Ordre og Befalinger, at man havde til Hensigt at foretage en Landgang og saa derfra gennemføre de paa- tænkte Sabotage-Aktioner, hvis de planlagte Sprængninger skulde bli- ve forhindret af Grænsejagere eller Regeringstropper fra en af Syd- øststaterne. Paa visse Steder skul- de Donaus Dæmninger ved Bred- den sprænges i Luften. Det sam- me skulde gøres med Katarakter- ne. Slæbebaadene skulde derimod sænkes i Sejltrenden.

Den underlige Verden!

Det brummer omkring os med hule Brus
fra Bombemaskinernes Brag,
de fremmede fugle i Danmarks Hus,
der droner hen over vort Tag — —
vi ængstes og stirrer med Angst imod Sky,
man hører dem dundre tæt over vor By —
vi ser dem hver eneste Dag.

Smaafuglenes glade Kvinden forsvandt,
og Duerens Kurren holdt op —
det var som et Dirvar af Skygger, der bandt
en afmægtig Mennesketrop — —
selv Barnet standsede midt i sin Leg
og spurgte med Joer — ja eller nej —
er det Dødens forridertrop?

Men rundt om os vaagner den herlige Daar
af Vinterens søontunge Blund —
og Spirerne sprængte atter i Aar
den graalige, grumsede Bund — —
men ingen paa „Dødens fugle“ gav Agt,
for dem var Livets vældige Magt
at vokse sig stærk og sund.

Chi overst oppe var Solens Kraft
saa dejlig og eventyrfuld —
en Vidunderkilde for Spirernes Saft,
mer værd end det røde Guld —
de ænser ej Verden af Bly og Staal —
nej, vokse og trives er Livets Maal
med Rod i den bløde Muld.

En underlig Verden, vi lever i —
en Verden saa fuld af „Kultur“;
men allevegne bag Sky og Sti,
der ligger dog Døden paa Eur — —
det eneste Liv, som Gud os har skabt,
har Menneskeslægten i Skændsel tabt
i Dødningskongens Bur.

Veggerlev, 14. April 1940.

Jeppe Vedsted.

Tysk Militærvisit i Grenaa.

I Formiddags blev det fortalt overalt i Grenaa, at en større tysk Militærstyrke med Panservogne var paa Vej fra Aarhus til Grenaa, og adskillige Mennesker stod ved Sønderbro for at overvære Indrykningen i Byen. Rygtet viste sig imidlertid at tale usandt. Der var ingen Militærstyrke paa Vej, og der kom fra Aarhus ingen tyske Soldater til Grenaa. Derimod kom i Eftermiddag to aabne tyske Biler med 6 tyske Officerer og to Chauffører fra Randers til Grenaa. Begge Bilerne kørte direkte gennem Byen til Havnen. Havnefoged Arvid præsenterede sig for Officererne og hilste paa dem. Gæsterne besaa Forholdene ved Havnen, men udtalte sig ikke, og da de lokale Myndigheder intet har hørt om, hvorvidt der vil komme tysk Militær til Grenaa, véd man endnu intet derom.

En ny hverdag

B3975
Afspærring Foran Hotel Ankerstjernen
på Grenaa havn.

B3597
Grenaa Elektricitetsværk
med beskyttelse foran vinduerne.

Forbud mod offentlige Møder. Gudstjenester og Sportskampe er undtaget.

Politimestreene over hele Landet har Fredag udstedt følgende Bekendtgørelse, der træder i Kraft straks:

I Medfør af Paragraf 9 i Lov af 11. Februar 1863 og Paragraf 7 i Lov af 4. Februar 1871 forbydes indtil videre Afholdelse af alle offentlige Møder — Gudstjenester og Møder i Kirker undtagne — uanset, om de afholdes indendørs eller under aaben Himmel. Endvidere forbydes indtil videre offentlig Optog og Demonstrationer af enhver Art samt enhver Form for Sammenstemmen. Overtrædelse straffes med Bøder eller Frihedsstraf.

Efter hvad Ritzaus Bureau erfarer, omfattes Sportskampe, Trav-, Galop- og Cykkeløb ikke af Forbudet mod Afholdelse af Møder.

Overordentlige Foranstaltninger Bekendtgørelse om Rationering af Kakaomel (-Pulver).

- § 1. Fra og med Tirdag den 16. April 1940 maa Kakaomel (-Pulver) kun sælges eller udleveres mod Aflevering af Rationeringsmærker i Overensstemmelse med de i denne Bekendtgørelse givne Forskrifter.
- § 2. Ethvert af de til Rationeringskortet for Kaffe og Te for Tiden 15. April til 30. Juni 1940 hørende Rationeringsmærker giver, for saa vidt disse ikke anvendes til Køb af Kaffe ell. Te i Tiden indtil 30. Juni 1940 Adgang til Køb af et Kvantum Kakaomel (-Pulver) svarende til det paa Rationeringsmærket angivne Kvantum Kaffe.
- § 3. Beværttere og Gæstgivere samt Mæketenderier og andre Virksomheder, der fra Fordelingskontoret har faaet tilstillet Rationeringskort (Indkøbskort) til Køb af Kaffe indtil den 30. Juni d. A., vil kunne anvende de udleverede Rationeringskort (Indkøbskort) til Køb af Kakaomel (-Pulver) svarende til det paa Rationeringskortet (Indkøbskort) angivne Kvantum.
- Næringsdrivende, der i deres Virksomhed anvender Kakaomel (-Pulver), og som ikke har faaet udleveret Rationeringsmærker (Indkøbskort) for Kaffe, vil ved Henvendelse til Fordelingskontoret (Adresse Vognmagergade 2, København K.) kunne faa udleveret Rationeringsmærker (Indkøbskort) til Indkøb af Kakaomel (-Pulver) efter nærmere af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart fastsatte Retningslinier.
- § 4. Importører, Fabrikanter og Grossister, der forhandler Kakaomel (-Pulver), Kakaosmør samt Kakaobønner, skal inden den 20. April 1940 til Det erhvervsøkonomiske Raads Sekretariat (Adresse Vognmagergade 2, København K.) indsende specificeret Oplysning om deres Bestandsholdninger af de nævnte Varer pr. 16. April 1940 ved Døgnets Begyndelse opgjort i kg.
- § 5. De ved Køb af Kakaomel (-Pulver) afleverede Rationeringsmærker anvendes ved de Næringsdrivendes Indkøb af Kakaomel (Pulver) hos Grossist eller Fabrikant, dog saaledes at Rationeringsmærker, svarende til 96 kg berettiger Handlende Indkøb af 100 kg. Ved Indsendelse til Grossist eller Fabrikant skal Rationeringsmærkerne saa vidt muligt være samlet i Bundter à 50 eller 100 Stk. De af Grossister m. v. modtagne Rationeringsmærker (Indkøbskort) anvendes paa tilsvarende Maade ved den paagældende Grossists Køb af Kakaomel (-Pulver) hos Importør eller Fabrikant.
- Importører eller Fabrikanter indsender senest den 10. hver Maaned af dem i den foregaaende Maaned modtagne Rationeringsmærker (Indkøbskort) til Fordelingskontoret, hvorfra der vil tilgaa de paagældende en Kvittering. Indsendelse finder første Gang Sted den 10. Maj 1940 for de i Tiden fra den 16. April til den 1. Maj 1940 modtagne Rationeringsmærker (Indkøbskort).
- Ved Indsendelse til Fordelingskontoret skal Rationeringsmærker (Indkøbskort) være ledsaget af en i to Eksemplarer og af vedkommende Importør underskrevet Følgeseddel, der tillige indeholder Angivelse af det i den foregaaende Maaned indsendte eller fabrikerede Kvantum Kakaomel (-Pulver) samt Beholdningen af Kakaomel (-Pulver), Kakaosmør samt Kakaobønner ved Periodens Begyndelse og Slutning. Blanketter til de omhandlede Følgesedler vil ved Fordelingskontorets Foranstaltning blive tilstillet Importørerne og Fabrikanterne.
- § 6. ....
- § 7. ....
- § 8. Med Hensyn til Udlevering af Kakaomel (-Pulver) til Sygehuse, Anstalter og lignende Fælleshusholdninger, til Skibsproviantering m. v. vil særlige Bestemmelser kunne træffes af Fordelingskontoret efter nærmere af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart fastsatte Retningslinier.
- § 9. Køb og Salg af Rationeringsmærker (Indkøbskort) saa vel som Avertering om Inddragelse af disse er forbudt.
- § 10. ....
- § 11. Denne Bekendtgørelse, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft straks.
- Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.
Handelsministeriet, den 15. April 1940.

Kogegryde.

Mørklægning.

Mørklægning

udstedes i Medfør af Lov Nr. 180

af 29. April 1938

følgende Bekendtgørelse:

§ 1.
Mørklægning iværksættes straks. Mørklægningen vedvarer, indtil Meddelelse om dens Ophør har fundet Sted eller Luftværnstillstand hæves. Meddelelsen om Mørklægningens Ophør sker ved Politiets Foranstaltning.

§ 2.
Under Mørklægningen iværksættes følgende Foranstaltninger:
a) Al udendørs Belysning med Undtagelse af den af det offentlige iværksatte skal slukkes fuldstændig. Som Følge heraf er enhver Form for privat udendørs Belysning, saasom Lysskilt, Facadebelysning, belyste Urskiver og Husnumre o.l. forbudt. Det samme gælder al privat Gadebelysning og Anvendelse af kunstigt Lys paa ikke overdækkede Arbejdspladser, Gaardspladser o. l. Steder.

b) I alle Bygninger, hvad enten de er indrettet til Beboelse, Forretning eller andet Brug, hvor kunstigt Lys anvendes, skal alle Vinduer, Tagvinduer, Glastage, Luger o. l. Aabninger samt Døre og Porte være saaledes tildækket, eller Lyskilderne saaledes afblændet, at intet Lys, det være sig direkte eller indirekte, er synligt udefra. Al nødvendig Trappebelysning skal paa tilsvarende Maade være afskærmet.

Ind- og Udgange til Bygninger skal, for saa vidt Lyskilder fra de indre Lokalteter er direkte eller indirekte synlige udefra, forsynes med Lysluse eller anden godkendt Anordning, hvorved det hindres, at Lys trænger ud, naar Døren eller Porten anbræses.

c) Al Brug af Haandlamper, Lommelygter o.l. er forbudt paa Steder, hvor Lyset kan være direkte eller indirekte synligt fra Luften.

§ 3.
Intet Køretoij maa benyttes ef-

ter Mørkets Frembrud, med mindre alle indvendige og udvendige Lygter er afskærmet (blændet). Dette kan midlertidigt ske saaledes: Der anbringes Hælder paa Forlygterne med en vandret indtil 15 mm bred Aabning tværs over Lygten, paa Stop- og Baglygten med 2-4 runde Aabninger med indtil 5 mm Diameter. De endelige Bestemmelser om Lygteblænding vil blive meddelt ved særlig Bekendtgørelse. Køretojer maa ikke henstilles eller parkeres med tændte Lygter.

§ 4.
Enhver er pligtig at iagttage Ro og Orden og ufortøvet at efterkomme de Anvisninger og Ordre, der ved Ord, Tegne eller paa anden Maade gives af Politiet eller Luftbeskyttelsesjensens Personale. Sammenstemmen og Opløb af enhver Art er forbudt.

§ 5.
Det er forbudt paa Færdselsbanen, i Porte og lignende Steder, at henstille Køretojer, der under Cykler og Haandvogne, eller anbringe Varer, Materialer eller lignende, der kan være til Ulempe for den frie Færdsel. Motor-køretojer maa kun parkeres paa de af Politiet godkendte Parkeringspladser. Saafremt de fornævnte Køretojer og Genstande paa privat stilles eller anbringes paa en saadan Grund, skal det ske paa en saadan Maade, at fri Passage er mulig.

§ 6.
Overtrædelser af de Bestemmelser og Vejledninger, der udstedes af Luftbeskyttelsesjensens, straffes som Overtrædelse af denne Bekendtgørelse. Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Overtrædelser straffes med Bøder eller Hæfte, for saa vidt Forholdet ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf efter den øvrige Lovgivning.

HANDEL

Lyt ikke efter og udspred ikke Rygter!

Under de ekstraordinære Forhold, hvorunder vi i disse Dage lever, svirrer det som aldrig før med Rygter af allehaande Slags. Som en Løbeild gaar disse Rygter gennem By og Land og antager efterhaanden fantastiske Former. I Gaar blev det saaledes fortalt, at store tyske Troppstyrker var paa Vej til Grenaa, at Hjørring var besat af 1200 Mand, at der var nedkastet engelske Bomber mod tyske Skibe tæt udenfor Grenaa, at der havde staaet et Søslag ved Gøteborg, at Amerika havde sendt Tyskland et Ultimatum, at store engelske Styrker var landsat i Norge, at der ved Skærmydslerne ved den danske Grænse var dræbt flere Hundrede Mennesker osv. Intet af dette viste sig at holde Stik. Det var som det meste af alt det, der rygtevis svirrer rundt, fri Fantasi. Men det bidrager altsammen til at skabe unødigt Uro i en Tid, hvor der i Forvejen er nok, der tynger Sindet. Man gør derfor klogt og rigtigt i ikke at lytte til de mange Rygter og først og fremmest ikke kolportere dem videre.

Rygter.

Skriveforbud.

Man kan ikke skrive til Skandinavien, England og Frankrig.

Spørgsmaalet om, hvorvidt der stadig kan skrives til Udlandet under den foreliggende Situation, besvares af Postvæsnet derhen, at der midlertidigt er lukket for Post til Sverrig, Norge, Færøerne, Island og Grønland. Der modtages heller ikke Post til England, Frankrig eller engelske og franske Besiddelser ude i Verden, heller ikke til Kanada.

Derimod modtages der stadig Post til de Forenede Stater, Holland, Belgien, Italien, Portugal og hele den neutrale Verden. Befordringen sker via Tyskland, og f. Eks. danske Breve til Amerika kommer fremtidig til at gaa med italienske Amerikadampere.

Modstand.

B3309
Skagler til tyskernes heste skåret i stykker
af modstandsbevægelsen

Modstandsbevægelsen står parade
på Nytorv i 1945.

B3772
Messen i Storegade
efter Schalburgtage i 1945.

B3773
Messen i Storegade
før bombning.

B7561
Frigivne fanger fra
Gestappo i Aarhus 5. maj 1945.

B3989
Modstandsgruppe
ved Grenaa havn.

B14349
Nedkastning fra engelske fly
mellem Grenaa og Katholm.

B7873
Mindestenen på Baunhøj
rejst over faldne frihedskæmpere
fra Grenaa.

B14352
Messen i Storegade
efter Schalburgtage i 1945.

Befrielsen

INTERVIEW MED TO FRIGIVNE RUSSISKE KRIGSFANGER.

Redaktionen havde i Dag en Samtale med to af de russiske Krigsfanger, hvorunder Væver Stanislaus Saltysiak velvilligt fungerede som Tolk.

De tilstedeværende Russere var en Arkitekt - Nicolai - fra Moskva og en Bonde fra Omegnen af Stalingrad.

Det er Nicolai, der fortæller:

Vi kom i Krigstjeneste i 1941 og blev taget til Fange i 1942 paa russisk Territorium i en By, der hed Arawski Oboet, sammen med ca. 3.000 andre Russere. 50 Mand blev sat til at grave store Fællesgrave, hvorefter Tyskerne skød 100 Russere ad Gangen. Selv flygtede jeg sammen med ca. 250 andre under skarp Ild og blev saaret, men Civilbefolkningen hjalp os saa godt de kunde. Mange af dem, der flygtede, blev dog fanget kort efter, og til Straf og for at fæa dem til at røbe, hvor de andre var flygtet hen, blev de med Armene bundet fast til en Tank og med Benene til en anden Tank, hvorefter Tankene sættes i Bevægelse!

Til sidst blev jeg haardt saaret opdaget af Tyskerne og indlagt paa et tysk Lazaret i Nærheden af en stor Koncentrationslejr. I denne Koncentrationslejr fik Fangerne Lov til at arbejde om Dagen, og som Løn blev de skudt om Aftenen; næste Morgen var nye Fanger klar til Arbejde og blev saa skudt, naar man naaede Aften. Det var min Redning, at jeg var dødssyg paa det Tidspunkt, ellers havde jeg ikke kunnet undgaa at blive skudt. De saarede maatte ligge paa det bare Gulv, skønt deres Smærter var grusomme, og jeg vil antage, at kun ca. 10% af dem overlevede denne Behandling. I denne Forbindelse vil jeg gerne fortælle om en uhyggelig Episode, vi var ude for paa det Lazaret, jeg dengang las: En Aften kom to halvnuide Underofficerer ind i Lazaret og aabnede med deres Maskinpistoler Ild mod de hjælpeløse saarede, blot for at tilfredsstille deres Trang til Morskab.

Senere, da jeg var kommet mig lidt, blev jeg sammen med mange andre ført til en Koncentrationslejr i Litauen. Vi maatte marchere i 12 Dage uden at fæa noget som helst at spise eller drikke, andet end hvad vi selv kunde "hugge". Vi spiste bl.a. Bladene paa Træerne langs Landevejene. Mange sank sammen af Sult og Udmattelse og blev overladt til deres triste Skæbne; men vi andre blev pisket videre, og tilsidst marcherede vi bogstaveligt talt frem over en Landevej af Lig. Omsider naaede vi Koncentrationslejren, og jeg kan bedst give Dem et Begreb om, hvilken Sult og Elendighed, der raadede her, ved at fortælle, at der døde mellem 180 og 200 Fanger om Dagen. Kosten bestod i den første Tid af kogt Græs uden Tilsætning af nogen Art. Senere blev vi flyttet til en Koncentrationslejr i Tyskland, og efterhaanden som Fronten bevægede sig, blev vi flyttet længere ind i Landet. Fangevogterne var rene Banditter; de højrerestående var flinke nok; men dem havde vi jo ingen-ting at gøre med. - De menige Russere blev ikke pint ud over de Spark og Slag, der var daglig Kost; men fik Tyskerne fat i Underofficerer, Korporaler eller andre Overordnede, pinte de dem for at fæa dem til at røbe noget fra den russiske Front, de slog dem med Knipser og piskede dem, og var der nogen, som standhaftigt ikke vilde røbe noget, kunde de fæa Turgen skaares af, Naale stukket op under Neglene eller Tømmelfingrene hugget af. Og stadigvæk sultede vi. Kosten bestod af raadne Kartofler, intetsonhelst andet. Engang da vi paa Vej til Arbejde marcherede forbi en Kornmark, tog en af vore Kammerater en Haandfuld Korn og vilde til at spise dette, men blev i det samme skudt i Benet. Under hele mit 3-aarige Ophold i Tyskland har jeg ikke set Fedtstoffer. Da vi sidste Gang fik Besked om, at vi skulde flyttes, anede vi ikke, hvor vi skulde hen, og vi opdagede det ikke, før vi kom til Aarhus, og Folk stormede ind os med alle Slags gode Sager: Brød, Pølse, Tobak og Kage. Saa vidste vi, at vi var kommet blandt Mennesker igen, og vi grad af Glæde. Jeg forsikrer Dem, at havde de sat og gennemgaaet det, vi har, saa kunde de ikke have taalt Synet af en Tvoker.

Jeg vil gerne takke Befolkningen for den storehjerte Hjælp, der er gaaet ud. Jeg er ikke i Tvivl om, at mange af os skylder Danskerne vort Liv, for da vi kom fra Tyskland, var vi saa afkræftede og udmattede, at mange af os sikkert var bukket under, hvis ikke Danskerne havde hjulpet os med god og nærende Mad.

Fra Aarhus blev vi sendt direkte til Grenaa og blev sat til at arbejde ved Havnen. Arbejdet dernede tog os 3 Maaneder - i Rusland vilde vi have kunnet lave det paa 6 Dage; men vi var klar over, at det Arbejde, vi var begyndt paa, maatte ikke blive færdigt, og det blev det heller ikke, vi holdt hele Tiden Tempoet nede, selvom Tyskerne ofte slog os med Geværkolber eller sparkede os. Og hele Tiden viste Folk os stor Sympati, vi behøvede ikke at spise Tyskernes mugne Brød (hvad Tyskerne selv kasserede; blev benyttet til Kost for de russiske Fanger), for Folk overste os med gode Madvarer.

De spørger, hvordan vi fik at vide, at der var Fred. - Jo, det vidste vi Fredag Aften, da vi marcherede gennem Byen og saa Folk forsamlet paa Torvet, og vi var naturligvis lykkelige.

Om jeg har set Stalin - Ja ja, Masser af Gange. Enhver, der ansøgte om det kunde komme til at tale personligt med ham; saa hvis der var noget vi vilde klage over, saa gik vi til Stalin. Tovarich Stalin - Kammerat Stalin.

Om jeg har været med i noget Slag. - Ja, det har vi begge, og endda i et Slag, der syntes os værre end Kampen om Stalingrad. Der var ikke en Kvadratmeter, uden der faldt Granater og Bomber. Men nu er vi jo frie igen, saa det vil vi ikke tænke paa.

Om vi glæder os til at komme hjem. - Ja, det kan De tro, vi gør; men vi ved jo ingenting om vore Hjem og vore Familier, har intet hørt, siden vi forlod Rusland. Vi glæder os ogsaa meget til at fæa noget andet Tøj paa, for i disse Klude kan vi ikke være bekendt at færdes i Danmark eller at rejse hjem til Rusland.

De spørger om de russiske Koncentrationslejre. - Jeg kan fortælle Dem, hvad en af mine Officerskammerater har fortalt mig: I de russiske Koncentrationslejre fæar Tyskerne fuld Forpøjning og arbejder sædvanligvis ikke. Hænder det, at nogle af Fangerne kommer i Arbejde, fæar de ekstra Forløjning. - Nogle tyske Fanger blev ført rundt i vore Koncentrationslejre, for at de kunde fæa Lejlighed til at overbevise sig om, hvorledes Forholdene var. Derefter blev de i Tanks transporteret til Fronten og sluppet løs, for at de kunde fortælle Tyskerne, hvorledes Russerne behandlede deres Fanger; men de blev straks fanget og sat i tysk Koncentrationslejr, for at de ikke skulde fæa Lejlighed til at røbe noget.

Til Slut beder de to Russere os meget inderligt om endelig at sige den danske Befolkning og specielt Folk her i Grenaa hjertelig Tak for al den Godhed, der er strømmet dem imøde, og uden hvilken de sikkert var bukket under for de haarde Strabadser, de havde været ude for i Tyskland. De danske Kvinder, sagde Russerne, har været enestaaende gode og venlige mod os, de har trykket os i Kaarden og givet os Mad og Tobak, skønt vi var saa snavsede og pjaltede, at vi maatte skamme os over vort Udseende. I Tyskland spyttede Kvindene paa os, og Børnene smed Sten efter os og raabte Skaldsord efter os.

Vi kan ikke finde Ord, der rummer al den Tak, vi føler, vi er den danske Befolkning skyldig.

De to Russere's Signatur.

B3914
Et tysk fly bliver inspiceret af
modstandsbevægelsen.

B4801
Befrielsesdagen d. 5. maj 1945
med glade mennesker på Torvet.

Da frihedskæmperne
trådte til.

Da Frihedskæmperne traadte til og overtog Roens Opretholdelse.

60 Personer i By og paa Land skal Interneres.

Allerede i flere Dage har Frihedskæmperne og de mangfoldige Mennesker, der paa forskellig Vis har været knyttet til Bevægelsen, været i højeste Alarmberedskab, og i Aftes, da Meddelelsen om den tyske Kapitulation indløb, traadte Grupperne stærkt i Aktivitet. Paa de i Forvejen aftalte Steder blev der givet de fornødne Informationer, men efter Ordre fra Danmarks Frihedsraad, der i Nat udsendtes gennem Radioen, blev der dog ikke foretaget noget i Natens Timer udover, at Udstyret blev bragt i Orden. I Morges tidlig strømmede Frihedskæmperne imidlertid sammen i stort Tal ved Raadhuset i Grenaa, der af Byraadet var stillet til Raadighed, og her udfoldedes et foreerret, men planmæssigt Arbejde. Ikke mindre end ca. 160 Frihedskæmpere fra By og Land blev bevæbnet til Tænderne med første Klasses engelske Maskinpistoler, og foran Raadhuset var opstillet moderne Maskingeværer for at imødegaa enhver Situation.

Klokken 9 gik de første bevæbnede Patruljer gennem Byens flagsmykkede Gader for at paase, at Ro og Orden opretholdtes, men alt var roligt, og Folk rettede sig beredvilligt efter de givne Instrukser. Klokken 10 kørte en Højtalervogn gennem Gaderne og meddelte, at der var dikteret Udgangsbud fra Klokken 11 Formiddag. Folk, der i tusindvis havde taget Opstilling foran Raadhuset, stod noget uforstående overfor dette, men Hensigten dermed gik snart op for de fleste. Efter omhyggeligt udarbejdede Lister skred Frihedskæmperne nemlig til en Razzia gennem Byen for at internere en større Kreds af Nazister og andre, som direkte eller indirekte har haft Samkvem med Værnemagten eller endog gaaet dens Ærinde. Paa Listerne var opnoteret ca. 60 Personer, omtrent ligeledes fordelt mellem By og Land, og man ønskede i de Timer, da Aktionen fandt Sted, at være uden Tilskuere. Straks efter Kl. 11 drog Patruljerne ud i Byen, og samtidig blev Lastbiler, bemandede med en halv Snæs bevæbnede Mænd i hver, sendt ud i Oplandet i samme Ærinde. Frihedskæmperne bestod af Folk af alle Klasser og i alle Aldre, og man lagde Mærke til, at mangfoldige Mennesker, der længe har været „under Jorden“, plud-

selig var dukket op paany. Dette gjaldt saaledes omtrent hele Grenaa's store Politistyrke, der nu for første Gang i lange Tider paany kom i Aktivitet. Hvor mange af de Folk, man ønskede at sikre sig, det lykkedes at faa fat paa, kan endnu ikke siges, men adskillige havde forinden Aktionen gjort sig usynlige, og de opnaaede derved at faa Udsættelse, selv om Henstanden næppe bliver ret lang. I vort lille Land er det ikke let at dække sig ret længe, naar Politiparitet er i Funktion.

Aktionen er, som det hedder i Frihedsraadets Opraab, først og fremmest en Sikkerhedsforanstaltning. De Folk, der ikke har forest sig, har intet at frygte, men paa den anden Side er der ikke Tvivl om, at dem, der har solet sig i de fremmede Magthaveres Glans, vil blive strengt, men retfærdigt behandlet. De internerede — og det drejede sig baade om Mænd og Kvinder — blev anbragt paa det gamle Raadhus under sikker Bevogtning, og her faar de foreløbig Lov at blive, til deres Forhold kan blive nærmere undersøgt.

Hele Aktionen forløb planmæssigt. Alt bar Vidne om, at der var System i Tingene og Disciplin i Geledderne. Noget lille Arbejde har det ikke været at organisere alt dette, men man har ikke savnet gode Hjelpe. Naar det drejede sig om at række Haand til Arbejdet, har man hverken skyet Risiko eller Otrø.

De 10 tilfangetagne Frihedskæmpere paa fri Fod.

Under Aktionen i Dag maatte man i Grenaa savne 10 unge Frihedskæmpere af den aktive Gruppe, 10 af dem, der i Frihedskampen har trukket det største Los og båret den største Risiko. De 10 unge Mennesker har i den sidste Tid haft Station i Fd's Sommerbolig „Hytten“ ved Fuglsang. Muligvis ved Bistand fra en Sikkerhedspolitist var det lykkedes Værnemagten at faa opsporet deres Tilholdssted, og Tirsdag Aften blev Hytten omringet og de 10 Frihedskæmpere og 10 Fanger, de havde i Behold, taget til Fange og ført til Aarhus, hvor de afleveredes til det tyske Sikkerhedspolitist. Helligvis sang Krigen i Danmark dets gang paa sit sidste Vers, idet de engelske Tropper Dagen efter spærrede Grenaaen mod Syd og

De engelske „Ørkenrotter“ indtog Grenaa med Storm.

Deres Besøg satte Kronen paa Jubilæumsfestlighederne. — Tusinder af Mennesker i Begejstringsrus, da Panservognene rullede ind gennem Byen. — Modtagelse foran Raadhuset, Festmiddag og Asfaltbal med Fyrværkeri.

Montgomerys „Ørkenrotter“ foretog i Gaar et nyt „Erobringstog“ i Jylland og lagde yderligere en Række Byer for deres Fodder. Deriblandt var Grenaa og Ebeltoft, og Englænderbesøget i Grenaa blev en smuk Begivenhed paa denne Dag, der samtidig var Købstadens 500 Jubilæumsdag. Det hele blev improviseret, men det gik godt, og det vil vare længe, før Borgerne er færdig med at tale om deres Møde med de første Repræsentanter for den berømtmelige Montgomerys sejrsmbruste Tropper, de royal dragons, som har gjort Turen fra El Alamain gennem Tunis, Italien, Frankrig, Holland og Belgien til Danmark.

Befrielsesfesten flyttedes fra Anlægget til Nytorv.

Englænderne havde bebudet deres Ankomst allerede i Lørdags, men Søndag Formiddag hed det sig, at de havde faaet anden Ordre, og Skuffelsen var stor, men ved Middagstid kom det glade Budskab, at Englænderne var kørt fra Aarhus, og at de kunde ventes til Grenaa ved 18-Tiden. Byraadet og Frihedsraadet traadte sammen for at drøfte Arrangementet, og herunder indløb der pudselig Melding om, at Englænderne allerede vilde komme til Grenaa Kl. 16,30, og dermed blev det umuligt at rejse den Tribune, som man gerne vilde have haft foran Raadhuset, og hele Modtagelsen maatte improviseres, men maaske netop derfor blev det hele saa dejligt.

Befrielsesfesten i det gamle Anlæg maatte aflyses, og Faneparaden, der allerede var undervejs gennem Byens Gader, blev dirigeret om paa Nytorv, hvor man fej-

de langt efter dem mellem Stovskyerne.

Blomster-Bombardement.

Allerede ved Hessel begyndte Grenaaenserne at tage imod Englænderne. Amatørfotograferne var gaaet af Stykke ud for at faa Billeder af den rullende Kolonne, og efterhaanden som man kom ind gennem Sdr. Mølle, tiltog Folkemængden langs Vejkanten, og samtidig begyndte Jubelen. Den unge Løjtnant Watkins Williams-Wynn, som ledede Detachementet, var kravlet op i et af Pansertaarnene, og da Vognene rullede ind gennem Søndergade og op over Torvet, havde han nok at gøre med at væge sig mod de mange Blomsterbuketter, der regnede ned fra Husene eller kastedes fra Tilskuerne, som var helt

Velkomsttaler og Bifaldsorkan foran Raadhuset.

Hyldet til Englænderne, hvis Vaabnedkastninger satte Modstandsbevægelsen i Stand til at arbejde.

Da Panservognene standsede, var Begejstringen øredøvende, og den kædke engelske Løjtnant sprang adræt ned og gik mellem Frihedskæmpernes Spalier op mod Raadhustrappen, hvor Modtagelseskomiteen stod. Han hilste hjerteligt paa Dyrkege E. Dyekjær, der repræsenterede Frihedsraadets Lokalkomiteé, og derefter paa Borgmesteren m. fl. Dyrkege Dyekjær talte derpaa til Englænderne, som efterhaanden kom op til Trappen. Gennem Mikrofonen hørte hele Menneskemængden tydeligt de forskellige Taler. Dyrkege Dyekjær oplyste i sin Tale, at takket være de engelske Vaabentransporter gennem Luften kunde den danske Frihedsbevægelse

elle vilde af Begejstring. Hurraraabene gældede mellem Husrækkerne; der vinkedes med engelske og danske Flag, og paa Nytorv kørte de engelske Vogne mellem levende Mure, hvis forreste Vægge dannedes af Byens mange uniformerede Ungdomskorps og Politiet, der langs hele Ruten gennem Byen opretholdt en ypperlig Afspærring. Det var en Fornøjelse at se Befjente igennem, og Publikum fulgte gerne deres rolige og venlige Anvisninger, saa der ikke skete Ulykker under de tunge Vognes Kørsel gennem Menneskehavet. Der var vel 6—7000 Mennesker paa Benene, og deraf over 4000 alene paa Nytorv, som var tætpakket. Frihedskæmperne paraderede foran Raadhuset, hvor endvidere et meget stort Antal Foreningsfaner var opstillet.

king“ blev sunget, og saa talte Løjtnanten, der havde faaet Blomster og lignede en stor, glad Drøng.

Den engelske Løjtnants Tale til Grenaa.

Løjtnant Wynn gratulerede Grenaa til 500 Aars Jubilæet og takkede for den storslaede Modtagelse. De havde været med til Indtog mange andre Steder i Verden, men i intet Land havde de mødt en saadan Begejstring som i Danmark. Vi føler det, sagde han, som en Ære, at det blev os, der blev

De engelske „ørkenrotter“ ...

allerede vilde komme til Grenaa Kl. 16,30, og dermed blev det umuligt at rejse den Tribune, som man gerne vilde have haft foran Raadhuset, og hele Modtagelsen maatte improviseres, men maaske netop derfor blev det hele saa dejligt.

Befrielsesfesten i det gamle Anlæg maatte aflyses, og Faneparaden, der allerede var undervejs gennem Byens Gader, blev dirigeret om paa Nytorv, hvor man fejrede en Befrielsesfest med Englænderne, som sent vil glemmes.

Hyldet langs Landevejen.

Ved 16-Tiden susede Frihedskæmpernes Patruljer ud ad Aarhus Landevej. Fra en Bil havde vor Medarbejder Løjlighed til at mødes med Englænderne mellem Trustrup og Tirstrup. 3 Panservogne og 2 mindre Kørelojer og danske Officerer i Personbil foran kom susende ad Landevejen. De solbrune, kakhklædte Englændere smilede under de sorte Baskerhuer, som er disse Troppers Særpræg; de vinkede til de mange Mennesker, der i Dagens Løb havde ventet taalmodigt langs Vejene for at faa Løjlighed til at se et Glimt af Tropperne. I Trustrup hang der Danniebrogsflag hen over gelske Farver, og mange Mennesker var Gairlander med de enskede var forsamlet. De slog sammen om Panservognene, og Fru Dr. Kehlet i Lotte-Uniform sprang op paa en af Vognene, bød „Ørkenrotterne“ velkommen og udtalte et Leve for dem. Blomster og Bøgegrene regnede ned over Soldaterne, og Børene vinkede med deres Flag.

Et Symbol paa Sejren. Saa gik Turen mod Grenaa. Undervejs mødte Englænderne flere Kolonner af den bortdragende tyske Garnison fra Grenaa. Det var et ynkeligt Syn at se Tyskerne komme sjøskende i smaa Grupper, nogle skubbende paa en Trækvogn eller en Barnevogn med Oppakningen, andre slæbende paa Byller, enkelte kørende i Hestevogne. Englænderne lod, som de ikke saa dem, og Tyskerne kigge-

Et Symbol paa Sejren.

Saa gik Turen mod Grenaa. Undervejs mødte Englænderne flere Kolonner af den bortdragende tyske Garnison fra Grenaa. Det var et ynkeligt Syn at se Tyskerne komme sjøskende i smaa Grupper, nogle skubbende paa en Trækvogn eller en Barnevogn med Oppakningen, andre slæbende paa Byller, enkelte kørende i Hestevogne. Englænderne lod, som de ikke saa dem, og Tyskerne kigge-

Løjtnants Tale til Grenaa.

Løjtnant Wynn gratulerede Grenaa til 500 Aars Jubilæet og takkede for den storslaede Modtagelse. De havde været med til Indtog mange andre Steder i Verden, men i intet Land havde de mødt en saadan Begejstring som i Danmark. Vi føler det, sagde han, som en Ære, at det blev os, der kom til at marchere ind i det befriede Danmark. Han udtalte paa de tre allierede Møtters Vegne sin fulde Anerkendelse af den danske Modstandsbevægelses Arbejde, som han forstod havde været udført under store Vanskeligheder under Jorden og med Gestapo lurende overalt. Han sluttede med endnu en Gang at takke for den smukke Modtagelse, som Grenaaenserne havde givet Englænderne. Han og hans Folk vilde aldrig glemme denne Tur til Danmark og den Hyldet, de ogsaa her i Grenaa havde været Genstand for.

Talerne blev oversat henholdsvis til Engelsk og Dansk af Redaktør Sandland Nielsens engelskfødte Hustru, og Folk var begejstrede. Der jubledes og raabtes, og Øjnene hang ved de engelske Gutter, der stod midt i Folket og var helt forlegnede af den Virak, som de dog efterhaanden skulde have vænnet sig til.

Det bedste Jubilæumsbudskab.

Derefter bød Borgmester Paulesen Englænderne Velkommen til Grenaa By. Han udtalte, at Købstaden, der fejrede sin 500 Aars Dag, takkede Englænderne, fordi de var kommet paa Jubilæumsdagen. Kapitulatonen var det bedste Jubilæumsbudskab. Byen kunde faa, fortsatte Borgmesteren, og Glæden over Befrielsen er forbundet med Taknemlighed over, at Danmark undgik at blive forvandlet til en blodig Slagmark med bombetærgede Byer og ødelagte Havne. Freden skyldes udelukkende de allieredes overvældende Sejr i Tyskland, og vi beder derfor Englænderne tage en Hilsen og Tak med hjem til de allierede og i Særdeleshed til England, hvortil Danmark er knyttet med aarhundrede gamle Bånd. Vi haaber, denne Forbindelse snart igen kan knyttes. (Nye voldsomme Leve- raab for Englænderne).

„Tipperary“ og „God save the

Løjtnants Tale til Grenaa.

Løjtnant Wynn gratulerede Grenaa til 500 Aars Jubilæet og takkede for den storslaede Modtagelse. De havde været med til Indtog mange andre Steder i Verden, men i intet Land havde de mødt en saadan Begejstring som i Danmark. Vi føler det, sagde han, som en Ære, at det blev os, der kom til at marchere ind i det befriede Danmark. Han udtalte paa de tre allierede Møtters Vegne sin fulde Anerkendelse af den danske Modstandsbevægelses Arbejde, som han forstod havde været udført under store Vanskeligheder under Jorden og med Gestapo lurende overalt. Han sluttede med endnu en Gang at takke for den smukke Modtagelse, som Grenaaenserne havde givet Englænderne. Han og hans Folk vilde aldrig glemme denne Tur til Danmark og den Hyldet, de ogsaa her i Grenaa havde været Genstand for.

Talerne blev oversat henholdsvis til Engelsk og Dansk af Redaktør Sandland Nielsens engelskfødte Hustru, og Folk var begejstrede. Der jubledes og raabtes, og Øjnene hang ved de engelske Gutter, der stod midt i Folket og var helt forlegnede af den Virak, som de dog efterhaanden skulde have vænnet sig til.

Englænderne hilste paa Russerne.

De engelske Soldater gik en Tur rundt langs Folkemasserne og blev alter hyldet paa det hjerteligste. Saa samledes de befriede russiske Krigsfanger foran Raadhustrappen. Løjtnant Wynn hilste hjerteligt paa dem, og han og den russiske Anfører udvekslede Lykønskninger. Russerne hyldede deres engelske allierede med russiske Sange, og den russiske Leder benyttede Lejligheden til at rette en varm Tak til Grenaaenserne for den hjertelige Imødekommenhed, de havde mødt under hele deres Ophold i Grenaa og ikke mindst efter Befrielsen. De russiske Soldater vilde aldrig glemme deres Ophold i Grenaa. Væver Stanislaw Soltysiak fungerede som en udmærket Tolk for Russerne.

De engelske Soldater blev kaldt op i Byraadssalen, hvor Byraadet hilste paa dem ved et Glas Vin, og de kunde nok trænge til denne Drink ovenpaa den stor-

Der gøres op paa Djursland efter de 5 Aars Mareridt.

Travle Dage for Frihedsraadene, Frihedskæmperne og deres mange Hjælpere. — Op imod 100 Mennesker er interneret i Grenaa og Ebeltoft med Opland og vil komme for Retten. — Jagten paa Gestapomænd og Hipofolk fortsættes og har givet gode Resultater.

De løsladte Frihedskæmpere hyldedes i Grenaa Lørdag og de fra Froslevlejren hjemvendte Søndag. — Mode mellem Byrådet og Frihedsrådet og Enighed om at fortsætte Samarbejdet. — Et godt Arbejde udført af Kvindernes Beredskab.

Det har været baade spændende og travle Dage, siden den tyske Kapitulation Lørdag Morgen traadte i Kraft. Alt staar nu i Opgørets Tegn, og der har for Frihedsraadene baade i Grenaa og Ebeltoft været mere end nok at tage Vare paa og mere end nok at trykke op. Efter de lange Krigsaar, hvor visse Medborgere i By og paa Land har solet sig i Værnemagtens Glans og Magt og har kunnet se sig, som de lystede, er det velgørende nu paany at faa Tingene sat paa Plads og faa fastslaaet, at der er Lov og Ret ogsaa for andre end dem, der har ageret Haandlangere for Værnemagten. Endnu er alt dette kun under Forberedelse, men Arbejdet er i god og hurtig Gang, og at det pnbolges af Folks Sympati fremgaar tilstrækkelig tydeligt baade af den Interesse, hvormed det følges saa at sige Dagnet igennem, og dels af den Hyldelse, der bliver dem til til Del, der under Trængselsaarene har båret den rundelge Part af Afsavn, Besvarligheder og Lidelser.

Vi bringer nogle korte Beretninger og Stemningsbilleder fra de sidste Dages brogede Liv og Virke.

Frihedsraadetil Møde

dele illegale Blade og at skaffe Penge til Frihedsraadets Arbejde. Formanden sluttede med at udtale Ønsket om, at Samarbejdet med Byrådet maatte forløbe paa bedste Maade, og at Danmark maatte gaa en lys Fremtid i Møde. Borgmesteren udtalte for Redegørelsen og lodde: Jeg er klar over det store Ansvar, der pashviler Komiteen, og haaber, at det maa lykkes den at klare den vanskelige Situation, den er sat til at røgte.

Saa vel Direktør Neergaard som Forretningsfører Børgesen gav paa deres respektive Grupper Vegne Tilslutning til Samarbejdet med Frihedsraadets Lokalkomite.

Dommer Riis udtalte, at de, der var arresterede, muligvis sigtes for Landsforræderi.

Paa Murermester Henriksens Forespørgsel til Komiteen angaaende Vagtvarnet svarede et Medlem af Komiteen, at man gerne ønskede at beholde Vagtvarnet til Bevogtningstjeneste.

Derefter hævdedes Mødet.

Da de løsladte Frihedskæmpere kom til Grenaa.

De 10 unge Frihedskæmpere fra Grenaa, der var taget til Fange af Værnemagten og ført til det tyske Sikkerhedspolit i Aarhus, blev løsladt Lørdag Formiddag ved 9 1/2-Tiden fra Tinghuset i Aarhus, hvor de sad fængslet. Ved Hjælp fra det aarhusianske Frihedsraad blev der ved Middagslid skaffet en Rutebil til at føre dem til Grenaa, og

bjerg til Grenaa. De blev standset af Frihedskæmpernes Vagtmandskab, som bad dem legitimere sig, og da de to ikke havde Legitimationskort, blev Vagternes Mistanke vakt. Man spurgte, og de havde Vaaben, og de svarede bekræftende, idet de foregav at tilhøre Sabotagegruppen H 2 i København. Vagten afvæbnede dem og førte dem til Hovedkvarteret paa Nytorv. Den ene Mand havde to Revolvere, den anden en, og Kvinden havde ogsaa en lille Skyder. I Hovedkvarteret blev Mændene hurtigt genkendt som Gestapofolk. Det var dem, der havde foretaget en Række Arrestationer i Grenaa, bl. a. af Formanden for Røde Kors Bering Nielsen og Læge Christiansen, der begge maatte en Tur til Aarhus, inden de blev frigivet.

Det viste sig, at Gestapofolkene havde boet i Skindbjerg i en lille Ejendom, tilh. Gdr. K. M. Andersen, og en Patrojlje blev hurtigt sendt ud for at hente deres Ting. Det viste sig, at der yderligere var en Kvinde derude, nemlig den myrdede Stikker Jens Lassus' hustru og hendes 7 Mdr. gamle Barn. De blev taget med til Grenaa sammen med tre store Kuffetter med Geestapofolkernes Ejendele. Der var bl. a. 3 Maskinpistoler, en stor Pistol, Haandgranater, en Skrivemaskine, en stor Radio og en hel Del Tøj. Efter at have afgivet Oplysninger til Rapporten, blev de indsat i Arresten. De tre af dem var af tysk Afstamning. De to Mænd var i Besiddelse af næsten 14.000 Kr.

71 blev interneret paa Grenaa-Egnen. Fremstilledes i Retten Søndag og Mandag.

I Grenaa Ret holdtes Søndag Formiddag et Retsmøde, hvori de af Frihedsraadets Lokalkomite og Byledelsen i Grenaa afhentede Personer, der var taget i Forvaring paa det gamle Raadhus og i Arrestens Oeller, blev fremstillet. Ialt 58 Personer, deraf 16 Kvinder. Dommer Riis bemærkede, at de fremstillede alle var taget i For-

net til Bevogtningstjeneste. Derefter hævdedes Mødet.

Da de løsladte Frihedskæmpere kom til Grenaa.

De 10 unge Frihedskæmpere fra Grenaa, der var taget til Fange af Værnemagten og ført til det tyske Sikkerhedspolit i Aarhus, blev løsladt Lørdag Formiddag ved 9 1/2-Tiden fra Tinghuset i Aarhus, hvor de sad fængslet. Ved Hjælp fra det aarhusianske Frihedsraad blev der ved Middagslid skaffet en Rutebil til at føre dem til Grenaa, og hen til Bevogtningstjeneste.

Da de løsladte Frihedskæmpere kom til Grenaa.

De 10 unge Frihedskæmpere fra Grenaa, der var taget til Fange af Værnemagten og ført til det tyske Sikkerhedspolit i Aarhus, blev løsladt Lørdag Formiddag ved 9 1/2-Tiden fra Tinghuset i Aarhus, hvor de sad fængslet. Ved Hjælp fra det aarhusianske Frihedsraad blev der ved Middagslid skaffet en Rutebil til at føre dem til Grenaa, og hen paa Eftermiddagen samlede mange Hundrede Mennesker foran det ny Raadhus for at byde dem Velkommen tilbage. Klokkeren godt 4 rullede Bilen ind paa Pladsen foran Raadhuset, hilst med rungende Hurraraab, og da de unge Mennesker fra Bilen begav sig op mod Raadustrappen, blev der hilset og vinket og trykket Haand, saa de næsten ikke kunde komme frem. De unge Mennesker var alle i straalende Humor og smilede til alle Sider, men stærlig flatterende tog de sig ellers ikke ud. De bar alle i større eller mindre Grad Mærker af, hvor de kom fra, og medens de med Respekt omtalte Værnemagtens Folk, der overall havde behandlet dem menneskeligt, var det ikke blide Ord, de havde til overs for Gestapo og Hipofolkene, der brutalt havde mishandlet dem paa det groveste og saaledes var forblevet i Skændelsens Rolle til det sidste.

Efter at Fotograf Jensen havde forevillet de unge Mennesker paa en Plads, bad Røde Kors-Formanden, Bering-Nielsen, Stryken Velkommen tilbage til Grenaa. De 10 Mand, sagde han, udgjorde yore Kærnetropper. De var med fra første Færd, det var dem, der stadig var i Arbejde, og det var dem, der udstod Stræbsærne og Job den største Risiko. Vi hilser dem hjertelig velkommen tilbage.

Saa rungede Hurraraabene atter op mod de unge Mennesker, og efter at Forsamlingen var spredt, meldte alle 10 Frihedskæmpere sig til Bevogtningstjeneste og var kort efter i fuld Aktivitet.

En Snes Arrestationer i Ebeltoft.

I Ebeltoft var Frihedskæmperne ligesom andre Stæder Lørdag Formiddag i Aktion for at arrestere Nazister, Værnemagere, mistænkte Stikkere og andre, der i Besættelsesaaene har vakt Foragelse ved deres for intime Samkvem med vore Undertrykkere. I et Retsmøde, der varede fra Kl. 15,25 til Kl. 22 om Aftenen, blev alle de anholdtes Forhold gennemgaaet og de fleste blev fængslet for kortere eller længere Tid, mens enkelte blev løsladt. Vi skal i Morgen bringe en udførlig Omtale af dette Retsmøde, som Pladsforhold forhindrer os i at bringe i Dag.

Der gøres op ...

Da de løsladte Frihedskæmpere kom til Grenaa.

De 10 unge Frihedskæmpere fra Grenaa, der var taget til Fange af Værnemagten og ført til det tyske Sikkerhedspolit i Aarhus, blev løsladt Lørdag Formiddag ved 9 1/2-Tiden fra Tinghuset i Aarhus, hvor de sad fængslet. Ved Hjælp fra det aarhusianske Frihedsraad blev der ved Middagslid skaffet en Rutebil til at føre dem til Grenaa, og hen paa Eftermiddagen samlede mange Hundrede Mennesker foran det ny Raadhus for at byde dem Velkommen tilbage. Klokkeren godt 4 rullede Bilen ind paa Pladsen foran Raadhuset, hilst med rungende Hurraraab, og da de unge Mennesker fra Bilen begav sig op mod Raadustrappen, blev der hilset og vinket og trykket Haand, saa de næsten ikke kunde komme frem. De unge Mennesker var alle i straalende Humor og smilede til alle Sider, men stærlig flatterende tog de sig ellers ikke ud. De bar alle i større eller mindre Grad Mærker af, hvor de kom fra, og medens de med Respekt omtalte Værnemagtens Folk, der overall havde behandlet dem menneskeligt, var det ikke blide Ord, de havde til overs for Gestapo og Hipofolkene, der brutalt havde mishandlet dem paa det groveste og saaledes var forblevet i Skændelsens Rolle til det sidste.

Efter at Fotograf Jensen havde forevillet de unge Mennesker paa en Plads, bad Røde Kors-Formanden, Bering-Nielsen, Stryken Velkommen tilbage til Grenaa. De 10 Mand, sagde han, udgjorde yore Kærnetropper. De var med fra første Færd, det var dem, der stadig var i Arbejde, og det var dem, der udstod Stræbsærne og Job den største Risiko. Vi hilser dem hjertelig velkommen tilbage.

Saa rungede Hurraraabene atter op mod de unge Mennesker, og efter at Forsamlingen var spredt, meldte alle 10 Frihedskæmpere sig til Bevogtningstjeneste og var kort efter i fuld Aktivitet.

Da Fangerne fra Froslevlejren kom tilbage til Grenaa.

Søndag Formiddag var der igen stor Modtagelse foran det ny Raadhus. Det var Fangerne fra Froslevlejren, man var medt op for at hilse velkommen tilbage. Klokkeren 11 rullede Bilen op for-

dets Arbejde her paa Egnen. Borgmester Palleesen trykkede de hjemvendte i Haanden, og de 6 Anholdere blev bevrøet paa Frihedsraadets Foranledning.

I Froslevlejren sad foruden ovennævnte endnu adskillige her fra Egnen, bl. a. Provst Hein og Maskinarbejder Bjørn fra Grenaa, Vognmand Alfred Nielsen, Veggerslev, og Gdr. Christensen, Christiansminde. De var imidlertid af det svenske Røde Kors ført til Sverrig og ventes først til Grenaa om nogle Dage.

Jagten paa Værnemagerne. En god Fangst paa Slemminggaard og endnu bedre i Skindbjerg.

Lørdag og Søndag blev travle Dage for Frihedskæmperne i Grenaa. Hele Tiden gik der Patruljer ud i Byen og Omegnen, naar der var indgaaet Rapporter om mistænkelige Personer, som var set her og der. Efter at den politimæssige Arrestation med Nazisterne og Tyskernes Haandlangere var foretaget, og hvorunder 71 Personer fra By og Land blev taget i Forvaring, var Udbyttet dog ikke saa stort. Det var nu særlig Hipofolkene, man var ude efter, men enten er de taget bort fra Egnen, eller ogsaa har de skjult sig godt. Nogle Stykker har man dog faaet fat i. De var nu i civil Antræk, og de lod sig afvæbne uden at gøre Modstand. Der er heldigvis ikke foreløbig foregaaet Skudsveksling under Frihedskæmpernes Aktion.

Lørdag Aften hentede Frihedskæmperne tre mistænkelige Personer, der havde indgøret sig som Pensionærer paa Stemmingsgaarden ved Grenaa, to Mænd og 1 Kvinde. De viste sig at være i Besiddelse af moderne Vaaben og adskilligt andet krigsmæssigt Udstyr. Den ene af Mændene, Ole Hjorth, havde været Kontorist paa Shellhuset i København. De blev alle tre taget i Forvaring, og deres Forhold bliver nu nærmere undersøgt.

Søndag Eftermiddag blev der gjort et godt Kup paa Randers Landevej, idet man fik fat i to Mænd fra Gestapo og en ung Kvinde. De kom gaende ind ad Landevejen, efter at de forgaaves havde tilbudt en Løbelibchauffør 100 Kr. for at køre dem fra Skind-

71 blev interneret paa Grenaa-Egnen. Fremstilledes i Retten Søndag og Mandag.

I Grenaa Ret holdtes Søndag Formiddag et Retsmøde, hvori de af Frihedsraadets Lokalkomite og Byledelsen i Grenaa afhentede Personer, der var taget i Forvaring paa det gamle Raadhus og i Arrestens Oeller, blev fremstillet. Ialt 58 Personer, deraf 16 Kvinder. Dommer Riis bemærkede, at de fremstillede alle var taget i Forvaring d. 5. Maj efter Kl. 11 paa Foranledning af Danmarks Frihedsraadets Lokalkomite for Grenaa og Omegn og Modstandsbevægelsens Byledelse i Grenaa.

De i Forvaring tagne gjorde rede for deres Navn, Fødselsdato og Aar m. v., og de blev alle gjort bekendt med Komiteens Opraab af 5. Maj 1945, hvorefter de foreløbig er internerede, saaledes at Spørgsmaalet om Tiltale først senere afgøres.

Retsmødet afholdtes kun for at faa de fremstillede identitet fastslaaet og til Haandhævdelse af Principippet i Grundlovens Paragraf 78, hvorefter enhver, der anholdes, inden 24 Timer skal stilles for en Dommer.

Da Pladsforholdene i Arresten traagne, blev de kvindelige Internationshuset paa Dagen ført til Misliøbet af Søndagen anholdtes stilledes i Grundlovsforhør Mandag Formiddag, og de fik den samme Behandling, som deres Frænder og Søskende. Det drejede sig om 9 Mænd og 4 Kvinder, saaledes at der ialt er taget 71 Personer i Forvaring i Grenaa Arrest, deraf 20 Kvinder.

Kvindernes Beredskab i fuld Aktivitet.

350 Frihedskæmpere bespises. Danske Kvinders Beredskab, der nu i 5 Aar har dygtiggjort disse Dage kommet op under paa en Maade, som de ikke havde tænkt sig, og det Arbejde, de nu er i Gang med, gaar de til med Liv og Lyst, nemlig Bespisningen af vore raske Friheds-

En Snes Arrestationer i Ebeltoft.

I Ebeltoft var Frihedskæmperne ligesom andre Stæder Lørdag Formiddag i Aktion for at arrestere Nazister, Værnemagere, mistænkte Stikkere og andre, der i Besættelsesaaene har vakt Foragelse ved deres for intime Samkvem med vore Undertrykkere. I et Retsmøde, der varede fra Kl. 15,25 til Kl. 22 om Aftenen, blev alle de anholdtes Forhold gennemgaaet og de fleste blev fængslet for kortere eller længere Tid, mens enkelte blev løsladt. Vi skal i Morgen bringe en udførlig Omtale af dette Retsmøde, som Pladsforhold forhindrer os i at bringe i Dag.

Generalernes Skudsmaal.

Hvor vanskeligt det kan være at bedømme en Officers Brugbarhed i Fredstid, ender vidner følgende, som General Holten har meddelt i sine Erindringer.

Det var i Tiden før de stesvlgske Krige, da der var Tale om at reducere Officerkorpsen. Blandt de Officere, der enten var indstillet til Afsked eller om hvis Afgang der taltes meget, nævner Holten den senere Sejherre ved Isted, General Krogh, om hvem der blev sagt, at han »var Holmand og ikke Soldat«, General Bülow, der var indstillet til Afsked paa Grund af Geld, General Schlegel, for »han var gal«, og General Rye, »fordi han ikke passede sin Garnisonstjeneste i Rendsborg, men var Hestpranger og gjorde Fodture til Paris.« Om Helgesen var der ikke Tale, for han havde faaet sin Afsked!

Hvorfor den tyske Militærmaskine brød sammen.

Luftangrebene og Mangelen paa Brændstoffer var de vigtigste Aarsager.

En Korrespondent ved 7. amerikanske Hær meddejer: Den tidligere tyske Øverstkommanderende mod Vest, Feltmarskal von Rundstedt, der er taget

ERA LÆSEKREDSSEN

DJURSLAND OG MOLS

En Højtidelighed paa Grenaa Torv.

En smuk Tale af Borgmester Pallesen.

Klokken 8 i Morges samledes Tusinder af Mennesker paa Grenaa Torv, og da Kirkeklokkerne begyndte at ringe Freden og Vaabenhvilen ind, var der sort af Mennesker overalt. Allerede inden Kirkeklokkernes Malmtoner lod ud over Byen, udbragte Dommerr Riis et med mægtige Hurraraab besvaret Leve for Konge og Land. Senere kom Borgmester Pallesen til Stede og holdt en lille Tale fra det gamle Raadhus.

Borgmesteren udtalte bl. a.: Krig er forbi, og Danmark vaagner — trods endnu blødende og smertende Saar — op som efter en ond Drøm, et Mæreridt.

Paa denne Glædens Dag bringer jeg Borgerskabet en Hilsen fra Byens Raad. Vi er dybt taknemlige for det, der er sket, og takker alle dem, der har medvirket dertil.

Vi vender først vore Tanker til Kongen, der har fulgt det danske Folk og staaet ved dets Side i lykkelige og ulykkelige Dage — ikke mindst i disse for Folket saa svære Aar. Vi udtaler Ønsket om, at det maa lykkes Kongen i Spidsen for den Regering, han har valgt, atter at føre Danmark frem til lykkelige Tider efter Besættelsens Nedværdigelse.

Vi vender endvidere vore Tanker til den nye Regering og udtaler Haabet om, at det maa lykkes den gennem Enighed, Samarbejde og Retfærdighed at gøre vort Land. Vi lover den her i Dag, at vi i Grenaa i det og alt vil være loyale overfor den, og vi giver hinanden det Løfte, at vi vil bidrage vort til at bevare Ro, Orden og Disciplin.

Vi vil ikke senere skamme os over det, der maatte ske paa denne vor Glædesdag.

Til Slut anmodede Borgmesteren alle om i et og alt at rette sig efter de Raad og Vejledninger, som blev givet af de Mænd i Frihedsbevægelsen, som Regeringen har overdraget Ansvaret for Roens Opretholdelse, og som alle bærer hvide Armbind med røde Streger.

Leve Konge, Land og Folk! Bagefter spillede Grenaa Drengeforbunds store Orkester nogle Fædreandsslange, hvorefter Forsamlingen langsomt skiltes. Byens Gader var dog Dagen igennem tæt besat med Mennesker. Folk havde god Tid, idet saavel Fabrikker som Værksteder og Butikker holdt stille. Folk tog den store Glædesdag som en Fridag, og de nød den i den Alvor, som Situationen krævede.

Ogsaa ude i Oplandet

fejredes den store Begivenhed. Overalt gik Flagene op, og Folk stimlede sammen paa Gaderne for at dele den store Glæde med hinanden. Enkelte Steder var en enkelt Flagstang tom, men til Gengæld blev den ødelagt i Nattens Løb, og Indehaverne af Flagstængerne faar sikkert i Dagens Løb Besøg af Frihedskæmperne, da de, der ikke højste deres Flag i Aftes, næsten alle har en daarlig Samvittighed.

Overalt, hvor Skolerne ikke var optaget af tyske Flygtninge, holdtes der i Morges en Højtidelighed med Børnene, hvor der blev talt for Kongen og for Danmark, hvorefter Skolebørnene fik fri.

En højtidelighed.

Et lettelsens suk.

Et Lettelsens Suk.

Endeløs Glæde og Jubel, da Meddelelsen om Kapitulationen naaede Djursland.

Det frygtelige Mæreridt, der har knugnet Sindene gennem de uendelig lange Krigsaar, er endt. I de sidste Dage var det klart for alle, at Afgørelsen nærmede sig med stærke Skridt. Man lyttede og ventede i Spænding til Radioudsendelserne fra Danmark, Sverrig, Tyskland, England og Amerika. Hvoraa vilde den store Krigsmaskine, der brutalt har tromlet hen over det forpinte Europa, gaa i Staa? Time gik efter Time, Dag efter Dag. Spændingen voksede bestandig, men Udløsningen lod stadig vente paa sig. Og i Mellemtiden funderede man over, hvordan det store Spil vilde standse. Om det vilde ske ved, at den tyske Værnemagt i Danmark kapitulerede, saa Danmark, vort lille, straaetækte Hus, blev forskaanet for Krigens ødelæggende Lavine. Eller om vi som Afslutning paa det store Ragnarok skulde opleve den tunge Lod at se ogsaa vort Land lagt øde af den store Krigsmaskine.

Det var ængstelige og forventningsfulde Timer, der sled paa Nerverne og tyngede paa Sindene. Men des større blev Glæden og Befrielsen, da den engelske Radio i Aftes Klokken 20,40 meddelte, at de tyske Tropper i Danmark havde kapitulert uden Kamp og at Danmark fra Lørdag Morgen Klokken 8 atter var frit. Som en Løbeild gik Efterretningen over Land og By, og aldrig har det danske Folk draget et saa befriende Lettelsens Suk, som da Fredsbudskabet spredtes.

Gennem Aar har den Utryghed og Usikkerhed, som Krig medfører, hvilet over Befolkningen. Med bange Anelser gik man til Ro om Aftenen. Ingen vidste sig sikker og endnu mindre, hvad Morgendagen vilde bringe. Nu endelig skulde den Lysning, vi alle har spejdet efter, være inde. Ikke underligt at Sindene stemtes til Højtid og Forventning.

Nu staa vi da ved Tærskelen til en ny Tid. En Hovedrevision til en henover Europa og og

Danmark atter var frit, skabte derfor — trods Forskuffet i Mandags — netop den spontane Begejstring, som det forjente.

Mens den engelske Speaker gentog det store Budskab og „Kong Christian“ og „Der er et yndigt Land“ blev spillet, saa man i Grenaa som andre Steder udover Landet Flagene gaa til Tops. I Løbet af faa Minutter var hele Byen dækket af Flag, og Folk strømmede ud paa Gaden. Børn og Ungdom raabte Hurra, og Folk straaledede af Glæde, trykkede hinanden i Haanden og spredte det glade Budskab ud over Byen. Folkestrømmen søgte mod Torvet, og her samledes snart flere Hundrede Mennesker, og gennem Stroggaderne gik en stadig Strøm af glade Mennesker under de blafrende rød-hvide Flag. Hurra-Raabene lod fra alle Kanter, og den store Begivenhed blev ivrigt diskuteret og kommenteret i Gaderne.

Da et Kompagni af de russiske Krigstænger, som Tyskerne i længere Tid har brugt til Arbejdsfjeneste paa Befæstningsværkerne i Grenaa Omegn, ved 21,30 Tiden kom marcherende gennem Storegade og passerede Torvet, hilstes de af begejstret Bifald. Folkemængden slog sammen om disse Repræsentanter for den sejrriige russiske Armé, og Hurra-raabene gjaldede atter. Russerne smilede og vinkede, thi selvom Tyskerne neppe havde forlatt dem, hvad der var sket, saa forstod de af de mange Flag og de begejstrede Menneskers frigjorte Opræden, at deres Befrielse nu var nær. Den tyske Vagtpost, som førte Kolonnen, saa knap saa begejstret ud. Mængden fulgte Kolonnen ned til det tyske Hovedkvarters Pigtraadspærringer ved Hotel „Dagmar“, men vendte saa om, uden at det kom til Demonstrationer mod Værnemagten. Endnu var Kapitulationen ikke sket, og man fulgte Frihedsraadets Appel om disciplinret og værdig Opræden for ikke at give Anledning til Oprind den sidste Aften for den endelige Vaabensnedlæggelse.

Da Mørket sænkede sig over Gaderne, skiltes Folk.

Mørklægningsgardierne blev rullet ned — forhaabentlig for sidste Gang, og bag Gardinerne festedes der rundt i de mange Hjem for den store Dag. Byens Gadelygter brændte ved fuld

dét ind fra alle Egne af Landet med Beretninger om de spontane Begejstrings - Demonstrationer, som kom til Udtryk. En Lettelssens Bølge gik hen over Land og Folk. Det blev en uforglemmelig Dag for alle Danske.

Endeløs Jubel i København.

Meddelelsen om den tyske Kapitulation udløste i Hovedstaden en endeløs Begejstring. Nu havde vi i 5 lange Aar ventet paa denne Strud og forberedt os paa den, og saa overtraf Virkeligheden, da den omsider kom, de dristigste Forventninger. Overalt gik Dannebrog til Tops. Mærklægningsgardierne blev revet bort, og Illumination tændtes overalt i Vinduerne. Sporvognenes Mærklægningshætt blev omgaaende fjernet. Rundt om paa Villavejene i Byens Ud-kant strømmede Folk sammen. Vildfremmede Mennesker faldt bogstavelig talt i hinandens Arme, og snart lod Kongesangen og „Der er et yndigt Land“ fra alles Struber. Ad alle Hovedindfaldsveje begav Tusinder og atter Tusinder sig afsted mod Byens Centrum. Fra Byens Tage saa man i det fjerne mangefarvede Raketter og Sole stige til Vejrs. Improviserede Fyrværkerier steg op mod den lyse Foraarshimmel, og aldrig er Tivolis flotte Festfyrværkerier blevet med saa endeløse Ovationer som disse spredte Festhus. Ord er for fattige til at skildre den Lykke og den Jubel, der fik Luften til

polske Spørgsmaal

lem Truman, Churchill Molotov.

optimistisk Stemning i San Francisco. Den er opnaaet efter en Af-tale mellem President Truman, Premierminister Churchill og Uden-rigskommissær Molotov.

Ogsaa i det argentinske Spørgs-maal har Molotov højet sig, selv om han til at begynde med gjorde haardnakket Modstand.

engelske, amerikanske, norske, svenske og danske Flag i alle Stor-reiser. Snart søgte Gæden sig et naturligt Maal. Til Amalienborg! Til Amalienborg! lod det, og saa gik Strømmen mod Kongeslottet.

Hilsen fra Kongen.

I Bredgade hang Flagene ud af Vinduerne, og Jubelen voksede fra Minut til Minut. Imidlertid kunde der ikke gives Adgang til Slots-pladsen. Den danske Politivagt sfød smilende og hilsende bag Pig-traadsspærringerne ved alle Plad-sens Indgange. Selv bortset fra, at Kapitulationen først skulde træde i Kraft Lørdag Morgen tidlig, vilde det have været for færligt at aabne Adgangen til Slotspladsen. Vagten var under Kommando af Politikommissær Ubberrup, der i en kort Tale til Publikum bragte en Hilsen fra Kongen, der takkede for Hyldesten. Desværre kunde Majestæten ikke modtage Folk paa Slotspladsen i Aftes, og han bad Folk om at gaa hjem. Senere greb de to Adjudanter, Kaplajerne Haugsten og Henningsen, Kongens Hilsen og Tak med fornyet Opljor-dring til at gaa stille hjem. Vi gaar stille hjem! svarede der loyalt. Hils Kongen!

For de faa, der var kommet gen-nem Afspærringerne ind paa Slots-pladsen, blev dette en gribende og uforglemmelig Oplevelse. Paa Plad-sen holdt et Par svenske Røde Kors Vogne, men bortset fra Po-litivagten var der ellers menneske-tomt. For alle Eventualiteters Skyld stablede travle CB'ere Bar-rikader af Sandsække op. Det for-lod rygtevis, at Gestapo var paa Vej eller i hvert Fald muligvis kunde ventes. Nu og da lod nogle Skud fra Havnen bagved, og de understregede Alvoren i Kongens Paa mindelse om at bevare Roen. Bag et Par Vinduer i Residens-palæet skimtedes der Lys. Kon-gen har ophævet Mærklægningen! lod det. Men ellers var alt stille paa Pladsen, der laa som en stille Ø omgivet af et brusende Men-neskehav.

Haandtryk fra en lykkelig Kronprins.

Foran Kongens Port samlede der 70-80 Mænd, der

og Politivagten medregnet. Som man stod der og slog hinanden paa Skulderen i løvrigen Gæde, lod der pludselig en ny Stemme i Ko-ret. Til Lykke! Til Lykke! sagde en høj Mand, idet han gav enhver af de tilstedeværende et kraftigt Haandtryk, ledsaget af et straalende Smil. Det var Kronprinsen, lige saa grebet og drengedjad som alle vi andre. Han skulde op at hilse paa sin Far.

Ministrene samles.

København, Fredag. Aftenen igennem har der paa Christiansborg, hvorfra Lyset straalede fra alle Vinduer, været forl en Række Forhandlinger, der koncentrerede sig i Uden-rigsministeriets Lokaler, og hvor Statsminister Buhl, som skal daane den ny Regering, var i Forbindelse med forskellige af de nye Regeringsmedlemmer. I Aftenens Lob mødte flere og flere af disse op, og de, der endnu ikke var kommet ved 23-Tiden, forsøgte man at faa fat i ved at sende Luftværnets og Mi-nisteriernes Biler ud efter dem.

110,000 Mand tyske Tropper i Danmark.

London, RB. Tropperne i Nordvestjylland slaar under Kommando af Gene-ral Ernst von Busch. Troppesyr-kerne i Danmark anslaaes til 110,000 Mand, deraf 25,000 Ma-rinesoldater og andet Flaadepers-ponel.

Saa snart Radiobudskabet ryg-tedes, kom Folk frem paa Ga-derne, og mange omfavnede hin-anden af Glæde. Der lod Hurra-raab, og mange Steder høstes Na-tionalsangen. I Lobet af kort Tid var Kongsgade og Torvet et myldrende Hav af glade Men-nesker, der viftede med Danne-brogsflag og grønne Bogegrene. Der blev raabt og sunget, men kun en halv Timestid, saa skred Værnemagten ind, beordrede Folk fra Gaderne og dekreterede Spærretid til Lørdag Morgen Kl. 8.

Maskingeværerne og Maskin-kanonerne kmitrede gennem Ga-derne, og Folk flygtede skræk-slagne ind i Opgangene, saaledes at Gaderne ved 21.45-Tiden var næsten mennesketomme.

650 Politibetjente blev uventet fri.

København, Fredag (RB). I Dag ankom til Frihavnen en Transport paa henvend 650 Politi-betjente fra Froslev i Røde Kors Biler. De blev som de øvrige In-ternerede, der er overført til Sver-rig, beværtet i Frihavnen fra Kom-munehospitalets Køkken og kom derefter om Bord paa Færge. Da de havde opholdt sig her i en Ti-mestid, fik de Meddelelse om, at de alle var løsladt. Under stor Ju-bel blev de frigivne Betjente ført til Østerport Station i Biler, og herfra spredtes de hver til sit. Kl.

Foran Norges Befrielse!

Quisling rede til at træde tilbage for en lovlig Regering.

Stockholm.

Fra Oslo meddeles: I velunderrettede Kredse her mener man, at Ministerpræsident Vidkun Quisling er rede til at træde tilbage, naar Situationen er saaledes, at Dannelsen af en lovlig Regering er mulig.

I den danske Radio er der i Nat og i Dag bragt mange Hilsener til Norge. Ind imellem de mange danske Sange og Melodier hørte man den norske Nationalsang »Ja, vi elsker dette Landet«, og forhaabentlig er den Dag ikke fjærn, da Norge ligesom Danmark befries for sine Undertrykkere og kan gaa i Gang med det Oprør, der venter, og som i Norge vil faa et Omfang mindst lige saa stort som i Danmark.

De allieredes Luftangreb paa Skibene ved Nakskov.

„Java“ kom i Brand og sank.

Om de allieredes Luftangreb paa de oplagte Skibe i Nakskov kan oplyses, at Angrebet blev gennem-ført af 9 Moskitomaskiner. Under Angrebet blev de 3 Skibe ramt af 3 Fuldtræffere. Det ene af Skibene, „Java“, kom i Brand efter at være beskudt med Granater og en enkelt Bombe. Ved Angrebet blev „Java's“ Siumskningsapparater ødelagt, og først da der kom Brandslukningsmateriel fra Nakskov, kunde man begynde Slukningsarbejdet. Det afsluttedes ved 3-4-Tiden i Morges, men da var „Java“ sunket, og Skibet staa nu paa Bunden og med Vand over Maskinrummet. Branden paa Gdr. Henriksens Ejendom opstod ved, at en Halmstak i Laden blev skudt i Brand, og Ilden bredte sig herfra til Ud-gængerne, der nedbrændte.

Stor Modtagelse af de hjemvendende Grenaaensere.

Rolige Dage for Frihedskæmpernes Organisation paa Grenaaegnen.

Onsdag Formiddag var der stor Modtagelse paa Nytorv i Grenaa, da Provst Hein samt Skipper N. Bachmann og Søn vendte tilbage fra Gestapo-Lejrene. 2-3000 Mennesker var mødt, og Frihedskæmperne paraderede foran Indgangen, hvor de hjemvendende havde et hjerteligt Gensyn med deres Familie. Et Medlem af Lokalkomiteen i Grenaa lod Provsten Velkommen som den første Frihedskæmper i Grenaa og den første, der blev taget af Gestapo. Skipper Bachmann og Søn havde udført et dristigt og modigt Arbejde ved Sejlsdærerne til Sverrig, og de fik alle kraftige Hurra-raab. Talrige Blomsterbuketter rakttes frem.

Borgmester Pallesen bod Velkommen paa Byens Vegne til alle de, der i de sidste Dage var vendt tilbage fra Gestapo-Lejrene. Han mindedes de, der faldt i Kampen, hvor ogsaa Grenaa maatte begræde en, nemlig Politi-betjent Andersen, og han frem-hævede, at de efterlevende nu maatte føle det osm en Pligt at gøre Arbejdet, saa de faldne ikke var faldet forgæves. Han ud-bragte et Leve for Danmark, og man sang „Der er et yndigt Land“.

Provst Hein hilste sine Kammerater i Frihedsbevægelsen og Sognebornene iøvrigt og udtalte en Tak for den storslaaede Modtagelse, som han dog ikke syntes, han havde gjort sig fortjent til. Han var jo blot en Frihedskæmper, der var blevet slaet ud i Kampen. Det havde glædet ham nede i Froslev at høre, at Frihedskampen i Grenaa var organiseret saa godt. Han udbragte et Leve for Grenaa By.

6 Desertorer opbragt.

Mens en Patrulje fra Grenaa Onsdag var i Bonnerup, for at hente et Par Arrestanter, blev det gjort opmærksom paa et Fartøj, der krydsede udfor Bonnerup Strand. Frihedskæmperne sejlede ud og prajede Fartøjet, hvis Besætning rakte Armene op og overgav sig. Det var seks tyske Marinesoldater, der

Befrielsesfest i Grenaa paa Søndag.

Frihedsraadets Lokalkomité for Grenaa meddeler i Dag, at der paa Søndag Eftermiddag Kl. 16 afholdes et Folkemøde i Grenaaas gamle Anlæg i Anledning af Danmarks Befrielse. Pastor Holm vil herunder holde en Mindetale over de Faldne, og Provst Hein vil tale om Frihedskampens Betydning nationalt og internationalt. Endvidere medvirker ved Mødet Orkester og Sangkor.

Alt roligt.

Frihedsbevægelsen i Grenaa havde det roligt baade Onsdag og Torsdag. Der blev foretaget enkelte nye Interneringer, bl. a. af Prokurist Carstensen og Hu-stru, Grenaa, ligesom der — dog uden Frihedsbevægelsens Viden-de eller Billigelse — er foretaget et Par Klipninger af unge Pi-gere. Derimod har man ikke set noget til hverken Hipo- eller Gestapofolk, som den aktive Fri-hedsgruppe stadig er paa Jagt efter, og Egnen synes saaledes nu at være renset for disse Her-erer.

En af de første Dage ventes Politiet at træde til i fuldt Omfang, og Frihedsraadets Vagt- og Polititjeneste vil derefter blive afviklet — og afviklet, uden at der har flydt Blod.

De hjemkomne.

Tirsdag ankom til Grenaa Fru Aage Hee, Fru Elisabeth Gylden-love og Fiskeribetjent Madsen. Torsdag Eftermiddag ankom Skipper Ole Mygind Petersen til Grenaa Havn med sin Kutter, Kutteren medførte fra Sverrig Fisker Jakob Tækker. Fra Op-landet er Lærer Josephsen, Vej-by, og Vognm. Alfr. Nielsen, Veg-gerslev, ligeledes kommet tilbage. Auktionsmester Møller Petersen, Maskinarbejder Bjørn, Grenaa, samt Gdr. Rasmussen, Christians-minde, ventes hjem fra Sverrig en af de første Dage.

Ensløv.

Meddelelse om, at Teknisk Ud-valg foreløbig har fastsat Prisen for Elektricitet til Belysning til 75 Ore pr. kWh fra 1. April. Fornyet Behandling af Sagen angaaende eventuel Oprettelse af et offentligt Arbejdsanvisningskontor i Grenaa. Besættelse af 6 Embeder ved Grenaa kommunale Skolevæsen m. v.

Fødselsdag.

Pliskeeksportør N. C. Nielsen, Grenaa Havnevej, fylder i Dag, Fredag, 71 Aar. Paa Søndag fylder Vognmand Fritz Jacobsen, Villersø, 62 Aar, Enkeltu Maren Kjeldsen, Tolstrup, 84 Aar.

Stor Velkomst til Alfr. Nielsen, Veggerslev.

Vognmand Alfred Nielsen, Veggerslev, kom i Gaar hjem fra 5 Mdrs. Ophold i tyske Koncentra-tionslejre. Hans Hus var af Byens Borgere smykket med mange Flag og Blomster, og en stor Menne-skemængde, der i flere Timer havde afventet hans Ankomst, brød ud i Velkomst- og Hurraaah, da han i Guldstol blev baaret fra Bi-len til sin Dør, mens Frihedskæm-pere afskød Eressalut. Kontorassi-stent Beck, Grenaa, takkede ham for hans Indsat for Frihedsbevæ-gelsen og lykønskede ham med Hjemkomsten. Alfr. Nielsen talke-de beveget for Modtagelsen og udbragte et Leve for det frie Dan-mark.

De internerede i Ebeltoft.

Ved Reismødet i Ebeltoft forleden blev Anholdelsen opretholdt til i Tirsdags for nogle af de af Frihedskæm-perne indbragte Personer. De er alle fortsat internerede.

En Værnemager

i Aarhus, Murermester Duellund Nielsen, er idømt en Bøde paa 25,000 Kr., fordi han negtede at magtarbejder.

Koncert i Hotel Vigens Have i Ebeltoft.

Efter Oplørding fra flere Sider giver Medlemmerne af Ebeltoft gamle Spej-derorkester Søndag Eftermiddag Kl. 16 en af de første Dage.

Engelske Tropper til Grenaa Søndag?

Efter hvad der oplyses fra Grenaa Borgmesterkontor, er der Mulighed for, at en Afdeling engelsk Militær Søndag Eftermid-dag vil aflægge Besøg i Grenaa. Nærmere vil fremkomme, antage-lig Lørdag.

De tyske Troppers Afrejse.

De sidste tyske Soldater har forladt Ebeltoft, men paa Tir-strup Flyveplads er der stadig nogle Hundrede Soldater, der hol-der Omraadet afspærret. — I Grenaa er en Del af Tropperne taget af Sted, men om noget al-mindeligt Opbrud er der endnu ikke Tale.

Bryllup.

Lørdag den 12. Maj vies i Rimso Kirke Frk Asta Andersen, D. af Enkeltu A., Skindbjerg til Landmand Mar-tinus Nyhus, S. af Cht. N., Thorsø.

To Hedebrande.

Tirsdag Eftermiddag kaldtes Grenaa Brandvæsen til Havlund, hvor Tyskerne under Afrykning af nogle Raketter havde antændt et Hedeslykke vest for Havlund. Tyskerne havde dog selv faaet slukket Ilden, inden Brandvæsenet ankom.

Onsdag Eftermiddag var der Hedebrand paa Glæsberg Mark. Boelsmand Peter Severinsen vilde brænde et Stykke Hede af, men Ilden tog Magten fra ham, og Grenaa Oplandsbrandvæsen maatte assistere. Først da 4 Hede var brændt, fik man Kom-trol med Flammerne.

70 Aar.

Paa Søndag fylder tidligere Ejer af „Skjellerupgaard“ ved Knebel, Rentier Niels Bentsen, Knebelbro 70 Aar.

Velkomstfest for Provst Hein

Menighedsraaden i Grenaa og Gammelsovn har til Onsdag d. 16. ds. arrangeret en Velkomstfest for Provst Hein. Fæsten holdes i Menigheds hjemmet. Adgangs-billet 2 Kr., og muligt overskud anvendes efter Præstens Bestem-melse.

6 Desertører opbragt.

Mens en Patrulje fra Grenaa Onsdag var i Bonnerup for at hente et Par Arrestanter, blev de gjort opmærksom paa et Fartøj, der krydsede udfor Bonnerup Strand. Frihedskæmperne sejlede ud og prajede Fartøjet, hvis Besætning rakte Armene op og overgav sig. Det var seks tyske Marinesoldater, der var deserteret fra Frederikshavn i en Motorbaad, efter at de havde kastet deres Vaaben og revet Distinktionerne af. De vilde sejle til Lübeck, men nu maa de gøre et lille Ophold i Grenaa.

Onsdag Eftermiddag overværede flere Hundrede Mennesker, at 3 mandlige og 3 kvindelige Gestapomedlemmer blev ført ud af Grenaa Arrest og ind i en Rutebil besat med Frihedskæmpere. Transporten skulde til Randers til videre Behandling. Ved Afskæden gav Folkemængden sin Harmes og Foragt Udtryk ved højlydt Hujen og Pibebl.

Russerne i Grenaa frigivet.

De russiske Krigsfanger, der har været anbragt paa Kartoffeltorreriet ved Sønder Mølle i Grenaa, blev Søndag Morgen endelig frigivet. Det drejede sig ialt om 37 Mand, hvortil kom 9 Mand, som for nogen Tid siden flygtede fra deres tyske Vogtere. Tre af dem fik man kaldt frem i Gaar, medens de 6 andre, der ogsaa er i god Behold, ikke naede frem. Efter Frigivelsen tog Røde Kors og Kvindernes Beredskab sig af Russerne, der førtes ud paa Grenaa Dampværeri, hvor de alle kom i Bad og derefter fik rent Undertøj, der i Mellemtiden var indsamlet hos Byens Borgere. Bagefter fik de Morgenkaffe og senere Middagsmad, og der blev tilkaldt 3 Frisører, der barberede og klippede dem. Om Eftermiddagen var Russerne paa en Køretur rundt i Byen, og de blev hyldet og tilvinket overalt, hvor de kom frem. Russerne takkede hjerteligt for den smukke Behandling, der var bleven dem til Del. De mærkede, at de var blandt gode Mennesker, og skulde aldrig glemme Opholdet i Danmark. Baade Bering Nielsen og Fru Anni Bostrup talte for Russerne, og det var kaa heldigt, at en Grenaaenser, Stanislaw Soltysjak, kunde oversætte Ordene til Russisk.

Skipper Ole Mygind Petersen til Grenaa Havn med sin Kutter, Kutteren medførte fra Sverrick Fisker Jakob Tækker. Fra Oplandet er Lærer Josephsen, Vejlbj, og Vogtm. Alfr. Nielsen, Veggerslev, ligeledes kommet tilbage. Auktionsmester Møller Petersen, Maskinarbejder Bjørn, Grenaa, samt Gdr. Rasmussen, Christiansminde, ventes hjem fra Sverrick en af de første Dage. Den unge Erik Klindt, Søn af Overlæge Klindt, Grenaa, har man derimod endnu intet hørt fra.

Grenaaenser, amerikansk Kaptajn.

Blandt de allierede Tropper, der er ankommet til København, var en ung Kaptajn i den amerikansk Hær, Aage Buhl. Han stammer fra Grenaa, idet han er Søn af afdøde Bankdirektor H. Buhl. Kaptajn Buhl vil allægge et kort Besøg i Grenaa for at hilse paa gamle Venner.

Eksplosionen kostede Livet.

Smedelærning Thomas Jeppesen, Ørum, der blev livsfarligt saaret i Underlivet, da han vilde affyre en Patron i et Jernrør, er afgaaet ved Døden paa Grenaa Sygehus som Følge af sine Kvæstelser. Han var Søn af Chr. Jeppesen og Hustru, Kahrsminde ved Nimtofte.

Sølvbryllupsfest.

Vognmand Kjeldsen og Hustru, Kollind, var Genstand for meget stor Opmærksomhed i Anledning af deres Sølvbryllup. Dagen igennem modtog Parret et Væld af Blomster og en Mængde Gaver og Telegrammer. Om Formiddagen indfandt sig flere Deputationer bl. a. fra Sogneraadet, Brandkorpset, Djurslands Vognmandsforening og Haandværkerforeningen for at lykønske og overrække Gaver. Dagen fejredes med Smag og Venner som en Familiefest i Hjemmet.

Grenaa Byraad

holder Møde Mandag den 14. Maj. Paa Dagsordenen staar bl. a. følgende Sager: Indenrigsministeriets Tilladelse til, at der i Grenaa Kommune i Regnskabsaaret 1945-46 udskrives et samlet Skattebeløb af 1.223.256 Kr. Ministeriet for off. Arbejders Tilsagn om, at der paa visse nærmere Vilkaar vil blive ydet Kommunen et Tilskud til Ombygning af Ensløvevej fra Randers Landevej til Kommuneskellet ved

25.000 Kr., fordi han nægtede at give Oplysninger om nogle Værnemagtsarbejder.

Koncert i Hotel Vigens Have i Ebeltoft.

Etter Opfordring fra flere Sider giver Medlemmerne af Ebeltoft gamle Spejderorkester Søndag Eftermiddag Kl. 16 en Koncert i Hotel Vigens Have under Ledelse af Stageridirektor Nielsen. Det er nu snart længe siden, man har hørt det populære Orkester.

Frihedsraadet ventes opløst.

Naar de politiske Fanger er overgivet til lovlig Rettergang og Frihedskæmperne overgaaet til Hæren, har Danmarks Frihedsraad ikke flere Opgaver, og det forventes derfor, at Frihedsraadet vil blive opløst i Løbet af faa Dage.

Kollind Marked

var Onsdag besøgt af mange Mennesker. Tilførselen af Heste var af normal Størrelse, men Handelen var stillestående, idet Køber saavel som Sælger holdt sig alventende. Tilførselen af Grise var mindre end sædvanlig. Handelen var god. De kostede 35-45 Kr. pr. Stk. Polte 110 Øre pr. Halvkilo. Faar med 2 Lam kostede 200-250 Kr.

Gammelsogn har til Onsdag d. 16. ds. arrangeret en Velkomstfest for Provst Hein. Festen holdes i Menighedshjemmet. Adgangstegn kostar 2 Kr., og muligt Overskud anvendes efter Præsternes Bestemmelse.

Jordeførd i Tved.

Fra Tved Kirke begravedes Mandag under meget stor Deltagelse Rentier Niels Sørensen, Dejret Tj. Baaren var sendt en Mængde Kranse og Dekorationer. I Kirken talte Provst Eriksen, Tved, og ved Graven takkede den afdødes ældste Søn, Sogneraadformand Søren Sørensen, Vrinners.

Bekendtgørelser

Vor hjerteligste Tak

til alle, som viste os Opmærksomhed ved vort Guldbryllup. Niels Andersen og Hustru, Baunegaarden, Grenaa.

Situationen drøftes.

Hauch og Knud Kristensen i Samtale i Snæpninget, Billedet er taget den 3. Maj 1945.

Transportskib og 2 Torpedojagere sænket syd for Ebeltoft.

En Konvoj blev angrebet af engelske Bombere. Mange gik ned med Skibene.

Under Luftalarmen i Gaar Eftermiddags saa man ved 16-Tiden en Eskadre paa et halvt Hundrede engelske Bombemaskiner kredse ude over Kattegat i Farvandet ved Hjelm. Noget efter hørtes stærk Skydning med Luftværnsskyts ude fra Havet. Pludselig lød der tre kraftige Eksplosioner, der fik Ruderne til at klirre i Ebeltoft, og man saa en mægtig Røgsøjle stige op ude fra Havet. Det var en tysk Konvoj paa Vej nordfra mod Aarhus, som var blevet angrebet. Kon-

vojen befandt sig mellem Ørhage og Samsø 10-15 km fra Land. I Konvojen var 6-8 Skibe, og der blev sænket en Transportdamper paa ca. 8000 Tons samt to moderne Torpedojagere. Transportskibet og den ene Jager gik ned i Løbet af et Øjeblik med Mand og Mus, medens det varede en halv Snes Minutter, inden den anden Torpedojager sank, og man saa fra Land Besætningen sejle omkring i Baade paa Ulykkesstedet. De blev taget op af Konvojens andre Skibe og tilfældige Skibe fra Aarhus.

Carl Svenstrup født 23. januar 1881 i Grenaa, død 17. februar 1964 i Grenaa, var bibliotekar, som blev modtager af Dannebrogordenen i 1947. Han er bedst kendt for sit mangeårige arbejde med Grenaa byhistorie.

Svenstrup blev født ind i en skomager familie i Østergade i Grenaa. Han gik ud af Grenaa private Realskole som 14-årig for at komme i lære som skomager. Efter læreårene drog han på valsen bl.a. i Tyskland, men vendte hjem for at læse til lærer. I 1906 blev han færdig som lærer fra Blaagaards Semnarium og vendte tilbage til Grenaa som lærer ved sin gamle realskole.

I forbindelse med 1. verdenskrig blev den daværende bibliotekar ved Grenaa Bibliotek indkaldt og Carl Svenstrup overtog arbejdet som bibliotekar. I 1947 blev han Ridder af Dannebrog og stoppede som lærer for udelukkende at hellige sig biblioteket og »Grenaa Bys Historie«, som han var påbegyndt udgivelsen af i 1933. Byhistorien har fyldt meget i Svenstrups liv, den udkom i perioden 1933-1957 og et komplet sæt indeholder 2.793 sider. Efter næsten 25 års arbejde var »Grenaa Bys Historie« færdig.

Grenaa Købstad bestod i 1951 et maleri af Svenstrup, der er ophængt på rådhuset i Grenaa. I november 1954 fratrådte han som bibliotekar og i 1958 blev han æresborger i Grenaa. Svenstrup var gift to gange og overlevede begge hustruer, fik to drenge, var aktiv vinterbader og ivrig amatør fotograf. Han døde den 17. februar 1964 på De gamles Hjem, Lillegade 48 i Grenaa.

Informationen er hentet fra Wikipedia.
Kildehenvisninger foreligger sammesteds.
https://da.wikipedia.org/wiki/Carl_Svenstrup